

ELEKTROPRIVREDA

#416 LIST ELEKTROPRIVREDE
CRNE GORE AD NIKŠIĆ

■ **Međunarodno savjetovanje na Zlatiboru**

Energetske projekte proglasiti strateškim

str. 10

■ **Predsjednik Odbora direktora EPCG, Milutin Đukanović**

Započeta prava energetska revolucija

str. 07

■ **Otvorena poslovnica u Petrovcu**

Kvalitetnija i brža usluga

str. 28

AKTUELNO:

Novi sastav Odbora direktora,
Đukanović predsjednik

#416

SADRŽAJ

LIST ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ

Predsjednik Odbora direktora
MILUTIN ĐUKANOVIĆ

Izvršni direktor
NIKOLA ROVČANIN

Rukovodilac Sektora za
korporativne komunikacije
TOMAŠ DAMJANOVIĆ
tomas.damjanovic@epcg.com

Adresa redakcije:
Ulica Vuka Karadžića 2, Nikšić

Tel/Faks:
040/204-223

e-mail:
list.epcg@epcg.com

web site:
www.epcg.com

Izdavač:
Elektroprivreda Crne Gore AD Nikšić

Tiraž:
1200

Štampa:
Grafo Group

18

*Novi poduhvati na ponos
firme i dobro potrošača*

35

*Neophodna
regionalna berza*

07

Intervju:
MILUTIN ĐUKANOVIĆ

22

Aktuelno:
MALJEVAC

29

Snabdijevanje:
PLJEVLJA

37

IZMEĐU
DVA BROJA

13

Aktuelno:
**PROIZVODNI
REZULTATI**

23

Intervju:
ANES KAZAGIĆ

31

Snabdijevanje:
**POPUSTI ZA
KUPCE**

39

CRNA GORA

16

Aktuelno:
SOLARI

26

Intervju:
ŽELJKO ULJAREVIĆ

32

ISPRAVKA

41

Zavod za zapošljavanje:
EPCG

Šefica Službe za odnose sa
javnošću i marketing
MILICA ABRAMOVIĆ
milica.abramovic@epcg.com

Glavni i odgovorni urednik
MIODRAG VUKOVIĆ
miodrag.vukovic@epcg.com

Redakcija

NOVINAR
TATJANA KNEŽEVIĆ PERIŠIĆ
tatjana.perisic@epcg.com

NOVINAR
MARIJA VUKOTIĆ
marija.vukotic@epcg.com

NOVINAR
DRAGANA B. MIJUŠKOVIĆ
dragana.mijuskovic@epcg.com

FOTO
ZORAN ĐURIĆ
zoran.djuric@epcg.com

Dizajn i priprema za štampu
BAD BRAIN STUDIO
studiobadbrain@gmail.com

33

*Elektroprivredi
dva priznanja*

55

*Sportsko okupljanje
humanitarnog karaktera*

59

*Neraskidiva veza sa
igrom na 64 polja*

ISSN 1805136

NIKŠIĆ

JUL 2022.

43

CEDIS

47

SVIJET

55

SPORT:
BIZNIS TRKA

65

NAGRADNA IGRA

44

RUP:
POBOLJŠANI USLOVI
RADA

50

OBJEKTIV:
SERTIFIKAT
RAJKO ROGANOVIĆ

58

TENIS:
OLGA RADOVIĆ

67

TESLA

45

REGION

52

DRUŠTVO:
AKORD

61

PUTOPIS

67

MUDRE MISLI

XX redovna Skupština akcionara EPCG AD Nikšić

Novi sastav Odbora direktora, Đukanović predsjednik

Skupština akcionara

U Nikšiću je, 28. juna 2022. godine, održana je XX redovna Skupština akcionara EPCG AD Nikšić. Na osnovu utvrđenog dnevnog reda Skupštine, kojom je predsjedavao izvršni direktor, Nikola Rovčanin, razmatrano je devet tačaka.

Glasovima većine prisutnih akcionara s pravom glasa, prihvaćeni su predlozi odluka o usvajanju **Finansijskih iskaza EPCG za 2021. godinu sa Napomenama i nacrtom Mišljenja revizora BDO d.o.o. Podgorica i Izvještaja o poslovanju EPCG za 2021. godinu sa Izvještajem o aktivnostima Službe za zaštitu životne sredine kao i Izvještaja o aktivnostima za oblast zaštite i zdravlja na radu i zaštite i spašavanja te predlog odluke o usvajanju Konsolidovanih finansijskih iskaza EPCG za 2021. godinu.**

EPCG je, cijeneći izazovnu socio-ekonomsku situaciju, od 31. maja do 31. decembra svim domaćinstvima čije je stanje duga na dan 31.05.2021. 0,00 € obračunavala dodatni popust: pored 13% na aktivnu energiju, tu je i novih 13% na usluge CEDIS-a. Privreda je dobila popust od 3%, a institucije koje su pružale najveći doprinos suočavanju sa efektima pandemije COVID-19, prvenstveno zdravstvene i obrazovne, dobijale su popust od 10%. Takođe, svim nezaposlenim građanima, penzionerima sa primanjima nižim od 222,00 € i korisnicima socijalnih davanja, omogućeno je plaćanje dugova za utrošenu električnu energiju na 3 i 5 godina, bez učešća, uz redovno plaćanje tekućeg računa.

◀ *Ostvarena dobit u 2021. godini je,*

i pored izazova u vidu nepovoljne hidrološke situacije i enormnih poremećaja na berzi te politike popusta za redovne platiše i najranjivije kategorije, posljedica domaćinskog odnosa i posvećenosti Odbora direktora, menadžmenta i svih zaposlenih u EPCG, kao i visokog stepena naplate potraživanja od kupaca, naglasio je Vračar.

Prisutni akcionari s pravom glasa su odlučili da prihvate Predlog odluke o utvrđivanju Politike naknada EPCG sa Metodologijom obračuna varijabilne naknade licima sa posebnim dužnostima prema Kompaniji, čime je prestala da važi Politika naknada EPCG od 2009. te Izmjena i dopuna Politike naknada od 2010. godine, a za revizora za 2022. godinu je ponovo izabrano Društvo za

Bolji poslovni rezultat

Ukupni poslovni rezultat u 2021. godini iznosi 30.600.259 € i veći je za 18.592.105 € ili 154,8% u odnosu na 2020. godinu, tj. za 24.986.872 ili 445,1% u odnosu na plan.

Ostvareni dobitak Društva u 2021. godini iznosi 47.448.507 € i veća je za 31.292.669 € ili 193,7% u odnosu na 2020. godinu, tj. za 39.201.890 € ili 475,4% u odnosu na plan.

Prihodi od prodaje u 2021. godini iznosili su 357.266.677 € i veći su za 52.547.592 € ili 17,2% u odnosu na 2020. godinu, tj. za 60.812.113 € ili 20,5% u odnosu na plan.

Troškovi poslovanja u 2021. godini iznosili su 318.756.682 € i veći su za 40.645.574 € ili 14,6% u odnosu na 2020. godinu, tj. za 51.626.711 € ili 19,3% u odnosu na plan.

Finansijski rezultat u 2021. godini iznosi 17.495.132 € i veći je za 11.689.637 € ili 201,4% u odnosu na 2020. godinu, tj. za 14.194.654 € ili 430,1% u odnosu na plan.

Kapitalna ulaganja u 2021. godini iznosila su 11.753.379,93 €, a većina sredstava se odnosi na projekte Direkcije za razvoj i inženjering (8.066.375,94 € ili 68,6%) i FC Proizvodnja (2.700.363,27 € ili 23,0%). Najznačajnije investicije koje su, u potpunosti ili djelimično, realizovane tokom minule godine su II faza rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica“ i HE „Piva“ te nastavak korišćenja i fazne rekultivacije deponije „Maljevac“.

Osim toga, pokrenut je projekat „Solari 3000+ i 500+“, a investicioni plan za 2022. godinu iznosi oko 55 miliona evra. Primarni ciljevi, prema riječima glavnog finansijskog direktora, Mira Vračara, jesu ekološka rekonstrukcija TEP, nastavak rekonstrukcije i modernizacije postojećih postrojenja te početak realizacije projekta VE „Gvozd“.

Kada je riječ o naplati potraživanja za isporučenu električnu energiju, valja istaći da je ukupna bruto fakturisana realizacija od strane snabdjevača za direktne i distributivne kupce u 2021. godini iznosila 256.222.033 €, od čega 2.496.000 € za direktne i 253.726.033 € za distributivne kupce. Od ukupno fakturisane realizacije u 2021. i neizmirenih potraživanja iz prethodnih godina, naplaćeno je ukupno 256.383.077 €, sa stepenom naplate od 100,06% u odnosu na ukupno fakturisane realizacije u 2021. godini. Od direktnih kupaca je naplaćeno 3.440.100 € (stepen naplate: 137,82%), a od distributivnih kupaca 252.942.977 € (99,69%).

reviziju BDO d.o.o. iz Podgorice.

S druge strane, glasovima većine prisutnih je odbijen Predlog odluke o odobravanju knjižnog odobrenja u korist CEDIS-a, koji predstavlja ćerku firmu EPCG, u većinskom vlasništvu države, a u gubitku je u iznosu od oko deset miliona eura. Predstavnicu državnog kapitala, Milena Žižić, podsjetila je da je ranije Ministarstvo kapitalnih investicija bilo protiv da se CEDIS-u kroz knjižno odobrenje nadomjesti dug od 10 miliona eura, jer bi to izazvalo određene rizike za EPCG grupu.

Gubici u CEDIS-u, pojasnio je glavni finansijski direktor EPCG Miro Vračar, nastali su zbog poremećaja cijena električne energije na berzi. Kompanija ne može bez elektrodistributivnog sistema i zato su predložili da im se pomogne kroz odobrenje koje su dioničari jednoglasno odbili.

Detalj sa skupštine akcionara

Izvršni direktor EPCG Nikola Rovčanin je rekao da će Vlada nakon takve odluke imati težak zadatak da nađe rješenje za CEDIS.

❖ *Nemoguće je imati dobitak ako nešto naplatite po 55 eura, a nabavite ga po 400 eura, koliko je danas cijena struje na berzi. Ukoliko postojeći Zakon o*

energetici nije dovoljan za intervenciju Vlade, apelujem na hitne izmjene i dopune zakona gdje bi Vlada definitivno mogla da interveniše, da li direktno iz budžeta, da li u okviru čitave EPCG grupe što je i bila naša namjera, istakao je Rovčanin.

Shodno Zakonu o privrednim društvima,

Skupština akcionara je, po utvrđenom dnevnom redu i u skladu sa Statutom Društva, razriješla dosadašnje i imenovala nove članove Odbora direktora EPCG. U OD su izabrani: Vladan Joković, Tahir Gjonbalaj, Nenad Marković, Emir Strujić, Martin Čalasan, Adis Balota i Milutin Đukanović, koji je ponovo imenovan za predsjednika Odbora.

Raspodjela dobiti

Kada je riječ o raspodjeli dobiti EPCG, iskazane na dan 31.12.2021. godine, odlučeno je da se, u svjetlu izazova koje donosi globalna energetska kriza, ukupna neraspoređena dobit (65.264.958,81 €), koju čine neraspoređena dobit iz prethodnog perioda (17.816.452,92 €) i neto dobit iz poslovanja za 2021. godinu (47.448.505,89 €) rasporedi na neraspoređenu dobit (60.520.108,22 €) i fond rezervi (4.744.850,59 €).

Predsjednik Odbora direktora EPCG, Milutin Đukanović

Započeta prava energetska revolucija

Milutin Đukanović

Instaliran je prvi fotonaponski sistem u okviru projekta Solari 3000+ i Solari 500+, možemo li reći da na taj način počinje nova energetska tranzicija? Istorijski dan za EPCG i čitav energetska sektor.

Dan kada smo ugradili prvu solarnu elektranu je istorijski dan za Crnu Goru. Poslije 40 godina, ovo su prvi kilovati proizvedeni iz novih izvora, čime je započeta prava energetska revolucija. Ovo je ogroman korak naprijed jer smo samim ovim projektom jasno stavili do znanja da nam je na prvom mjestu građanin, koji je stavljen u poziciju da bude samostalni proizvođač električne energije i što je u ovom trenutku veoma važno: potpuno nezavistan od eventualnih promjena cijena električne energije na tržištu.

Kako je protekla ugradnja prvog panela tog 23. juna ove godine u selu Rastovac u opštini Nikšić?

Ekipe naših inženjera i montera pokazale su efikasnost i stručnost kakvu smo i očekivali, pa je prva ugradnja protekla predviđenom dinamikom. Uvjerili smo se u uspješnost projekta Solari 3000+ i Solari 500+, nakon kojeg više nije moguće zaustaviti zelenu revoluciju koju smo pokrenuli.

Trebalo je sačekati ogroman put od idejno-tehničkog rješenja, preko Studije izvodljivosti, obezbjeđivanja finansijskih sredstava, formiranja firme D.O.O. „EPCG – SOLAR – GRADNJA“, javnog poziva za opremu, odabira najpovoljnijeg ponuđača i prijema opreme, da bi se došlo do postavljanja prvog fotonaponskog panela.

S obzirom da smo svi radili sa puno entuzijazma na realizaciji ovog projekta, sigurno da je za nas prva ugradnja značila demonstraciju javnosti da su ovaj i slični projekti iz oblasti OIE mogući, i da je samo potreban rad i apsolutna posvećenost da planovi postanu realnost.

Koji su to kriterijumi da bi se fotonaponski sistem mogao ugraditi na objektu?

Sigurno da prednost imaju veći potrošači, redovne platiše, a posebno oni koji prelaze sa fosilnih goriva na struju, jer je jedan od bitnih razloga za pokretanje ovog projekta upravo smanjenje emisije štetnih gasova i očuvanje životne sredine.

Fotonaponski sistem ili mala solarna elektrana je postavljena, kakva su

očekivanja i kakve su prve reakcije korisnika?

Reakcije korisnika su očekivano pozitivne, s obzirom da su i sami svjedoci svakodnevnog trenda rasta električne energije na globalnom nivou. Ovim projektom je korisnicima obezbijedena energetska nezavisnost, a to je nešto što građanima niko do sada nije ponudio.

Inače zbog velikog interesovanja za učešće u projektu, za koji se prijavilo preko 14 hiljada potrošača, uskoro će se pokrenuti i projekat SOLARI 500+ trudeći se da što više solarnih elektra na bude ugrađeno u domaćinstva širom Crne Gore.

Crna Gora ima veliki solarni potencijal, da li su OIE budućnost?

Crna Gora je jedna od zemalja koja ima najveći energetske potencijal i to se bez ikakve dileme mora maksimalno iskoristiti.

Znajući da Crna Gora ima od 1300 do 2000 sati solarne energije godišnje koju možemo iskoristiti, pred nama je izazov da postanemo zemlja u Evropi sa najvećim iskorišćenim potencijalom solarne energije.

Moram napomenuti da je Solari 3000+ i 500+ samo jedan u nizu projekata obnovljivih izvora energije koje EPCG sprovodi. Iz domena solarne energije predviđeni su i projekti Solari 5000+ i Solari 10000+, te solarne elektrane na jezeru Slano, na branama Slanog i Vrtca, te na obali Krupca, zatim na Briskoj Gori, Vilusima i Dragalju.

Ubrzo se realizuje projekat izgradnje vjetro parka "Gvoz" na Krnovskoj visoravni u Nikšiću, koji će obezbijediti dodatnih 150 GWx električne energije godišnje.

Planirali smo mini hidro-elektranu Oti-lovići koja će riješiti jedan veliki problem poplava rijeke Zete u nikšićkoj opštini. Naime taj poplavni talas rijeke Zete prevešćemo u Krupac, i tako riješiti ovaj nemali problem za lokalno stanovništvo i stvoriti novi izvor električne energije.

Takođe u planu imamo izgradnju HE "Komarnica", čija izgradnja i funkcionisanje neće uticati na biodiverzitet ove rijeke, kako to neopravdano tvrde iz dijela NVO sektora. Godišnja proizvodnja HE „Komarnica“ će biti preko 200 GWx, što će svakako otvoriti velike mogućnosti za investicije i razvoj turizma na sjeveru Crne Gore.

Ovo su samo neki od planiranih projekata za koje su napravljeni investitorski portfoliji. Ulaganja u energetski sektor je najsigurniji i najisplativiji vid investicije za tako malu a tako bogatu zemlju obnovljivim izvorima energije kao što je Crna Gora. Upravo zato i insistiram da treba proglasiti investicione projekte iz oblasti energetike projektima od nacionalnog interesa, a Elektroprivreda će nastaviti da radi na razvoju projekata iz ove oblasti.

Porodica koja ugradi fotonaponski sistem više neće zavisiti od cijena električne energije, na koji način funkcioniše ova solarna mini elektrana? Koji su benefiti?

Fotonaponski panel sunčevu energiju pretvara u električnu energiju potrebnu

za prosječnu potrošnju domaćinstva, pa je ovim projektom omogućena izgradnja solarnih elektrana snage od 3, 5 i 7 kw. Korisnicima se, dakle, dodjeljuje sistem u zavisnosti od ranije prosječne potrošnje. Naime, taj moto „proizvodi energiju tamo gdje je trošiš“ je danas pobjednička poslovna filozofija u svijetu, jer omogućava maksimalnu iskoristivost proizvedene energije, da ne govorimo o benefitima koji se tiču zaštite životne sredine, nezavisnosti od cijena na tržištu i uštede za samog korisnika. Naravno, postoji mogućnost da korisnik proizvede više energije u odnosu na sopstvenu potrošnju, pa tom prilikom korisnik može zaraditi prodajući višak energije Elektroprivredi.

Kada ste osmislili pokretanje ovog projekta da li je bilo stavova da je rano za pokretanje ovog projekta, zašto ste Vi smatrali da treba optimistično i ubrzano krenuti u njegovu realizaciju?

Smatrao sam da treba što prije krenuti u realizaciju ovog projekta jer vjerujem da samo ako se stvari pokrenu sa „mrtve tačke“ ima mogućnosti za napredak našeg društva, a sve poteškoće koje susrećemo na terenu rešavamo u hodu. Zbog tog entuzijazma i vjere u ovaj značajan projekat za Crnu Goru i ostale institucije sistema sve više shvataju značaj podrške ovakvim projektima.

U javnosti je bilo oštih kritika na račun poslanja EPCG Solar Gradnje, da li su one opravdane?

Treba reći da se ne može očekivati da projekat vrijedan 30 miliona eura bude sproveden brže nego što je ovaj. Za veoma kratko vrijeme smo stigli od ideje do realizacije projekta.

Po završetku projekta, prema našim procjenama, biće proizvedeno 45.000 MWx, što će, prema cijenama električne energije za 2023. godinu, donijeti godišnji prihod od preko 11 miliona eura.

EPCG - Solar gradnja je preduzeće koje će ostvarivati značajan profit i nastaviće da zapošljava stručne ljude. Već do sada smo obučili više od sto montera. Planiramo, kako se projekat bude razvijao da taj broj povećamo čak i do 500 montera, jer ćemo posle ovog ubrzo krenuti i sa porojektima Solari 5000+ i 10000+ koji će zahtijevati veliki broj vrhunski obučanih ljudi.

Ističemo da je EPCG tek izgradnjom solarnih panela, u sklopu projekta Solari 3000+ i 500+ , proizvela prve kilovate energije iz novih izvora u posljednjih četrdeset godina!

Shodno tome, nastavićemo sa realizacijom ovog za Crnu Goru važnog projekta, jer su obnovljivi izvori energije zamajac u razvoju naše privrede.

Međunarodno savjetovanje „dugoročni i kratkoročni izazovi započete energetske tranzicije u Srbiji“ održano na Zlatiboru

Energetske projekte proglasiti strateškim

Uručenje zahvalnice

Savez energetičara Srbije već dugu niz godina organizuje Savjetovanja na kojima se susreću nauka i struka sa energetske kompanijama i industrijom povezanom sa energetikom, kako bi analizirali i unapredili postojeći regulatorni okvir i ekonomsko – finansijski ambijent za dalji razvoj energetike.

Izazovi energetske tranzicije, regionalno povezivanje elektroprivreda, ubrzanje

investicionih projekata, kao i brža i bolja saradnja energetske struke i nauke bile su glavne teme 37. Savjetovanja “Energetika 2022” – **dugoročni i kratkoročni izazovi započete energetske tranzicije u Srbiji** održanom na Zlatiboru u organizaciji Saveza energetičara.

Među brojnim učesnicima ovogodišnjeg savjetovanja bili su predstavnici Elektroprivrede Crne Gore, predvođeni

predsjednikom Odbora direktora Milutinom Đukanovićem.

Naša kompanija bila je jedna od sponzora ovogodišnjeg tradicionalnog međunarodnog savjetovanja, a zahvalnicu tim povodom organizatori su uručili prvom govorniku EPCG.

Tokom trodnevnog savjetovanja “Dugoročni i kratkoročni izazovi započete

energetske tranzicije u Srbiji” predstavljeno je 90 radova, a učestvovali su predstavnici fakulteta, instituta, elektroprivreda iz regiona, elektroenergetskih kompanija...

Na otvaranju 37. međunarodnog savjetovanja Energetika 2022 Nikola Rajaković, predsjednik Saveza energetičara, ukazao je da sadašnji trenutak zahtijeva ozbiljna rješenja struke i da je zajednička obaveza reafirmacija energetike. On je podsjetio na otvorena pitanja kao što su kovid, energetska kriza iz posljednjeg kvartala 2021, decembarški udar u našoj energetici i ratne igre u Ukrajini, te da sada imamo spiralu rasta cijena, uz nezahvalno kratkoročno prognoziiranje. – Dugoročno u energetske tranziciji slijede nam 3D – dekarbonizacija, decentralizacija i to na strani proizvodnje i potrošnje, kao i digitalizacija – rekao je Rajaković.

Dr Vladimir Šiljkut, savjetnik direktora „Elektroprivrede Srbije“ za poslovni sistem, istakao je da je EPS oduvijek podržavao stručne skupove i da bez saradnje struke i nauke nema ni dugoročnog strateškog razvoja energetike. EPS ima čvrsto opredjeljenje da napra-

vi zaokret ka OIE. Neće ići lako, s obzirom da je veći dio proizvodnje i biće ubuduće oslonjen na uglj. EPS je nedavno završio koncept zelenog puta “Go green road” koji podrazumijeva i racionalizaciju klasičnih izvora, jače oslanjanje u zelene izvore, investiranje u OIE i oslanjanje na hidro kapacitete, kao i projekat na strani potrošnje – rekao je Šiljkut.

◀ *Pripremljena je odluka o osnivanju Stručnog savjeta i tijela EPS, a u pripremi je osnivanje Naučnog savjeta u kojem će biti predstavnici naučne zajednice. Time praktično razvijamo ideju da samo uz usku saradnju struke i nauke imamo budućnost energetike.*

Šiljkut je istakao saradnju sa elektroprivredama u regionu, jer bez toga nema budućnosti i sada se već razmjenjuju iskustva i analiziraju mogući projekti.

Luka Petrović, **generalni direktor Elektroprivrede Republike Srpske**, istakao je da su investicije ključne, veliki su potencijali i države moraju da investiraju da bi energetske sektori bili nezavisni.

ADMINISTRACIJA MORA DA BUDE JEDNOSTAVNIJA

Zapaženo izlaganje na otvaranju Savjetovanja imao je Milutin Đukanović, predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore i član UO Saveza energetičara. Ovom prilikom Đukanović je rekao da države regiona moraju energetske projekte proglasiti strateškim, jer je sve iritirajuće sporo, a vrijeme prolazi.

On se osvrnuo na komplikovanu proceduru koja bi, kako kaže, morala da bude jednostavnija da bi ubuduće imali više solarnih elektrana i drugih zelenih izvora energije.

◀ *Za jednu kuću potrebno je 30 različitih dokumenata, pa smo morali da pravimo softvere i postanemo prava fabrika dokumentacije da bismo ubrzali proces. Nedopustivo je da je za jednu kuću potrebno ovoliko dokumentacije i to moramo da promijenimo, rekao je Đukanović. Ovom prilikom, kazao je da je ponosan na činjenicu da je od ideje do realizacije projekta prošlo manje od godinu dana, a to je uzimajući u obzir administrativne prepreke, relativno kratko*

vrijeme. Realizacijom projekta dobijamo 45 megavat sati oslobođene energije, a to na godišnjem nivou ,po današnjim cijenama, vrijedi preko 11 miliona eura - zaključuje Đukanović.

Na ovom skupu govorila je i Dušica Seizovska Jovanović iz ESM koja je istakla značaj investicija koji se tiču OIE, a posebno je naglasila da je u toku realizacija dvanaest projekata koji će donijeti instalisanu snagu od 1760 MV što je više od postojeće instalisane snage sadašnjih objekta ESM-a.

Prisutnima se obratio i predsjednik Odbora direktora CGES, Aleksandar Mijušković, koji je u svom uvodnom izlaganju naglasio da je razvoj energetske politike i kratkorojan i dugotrajan izazov.

◀ *Mi u CGES-u smo ponosni što smo se sa takvim izazovima suočili na najbolji mogući način. Tome u prilog najbolje govori podatak da smo sa ostvarenih 16,9 miliona eura dobiti, koji je istorijski rezultat, dodatno učvrstili svoju poziciju među najboljim državnim*

kompanijama, koje iz godine u godinu bilježi rast prihoda, što negdje i najbolje oslikava snagu naše kompanije. Naša posvećenost tome da svim korisnicima na mreži pružimo najkvalitetniju uslugu i rešenja ostala je konstantna, uz naravno, prilagođavanje novim trendovima, odnosno standardima. Ovaj rezultat je, prije svega, odraz naše stručnosti, kompetencije u upravljanju, uspješnog rukovođenja, stabilnosti, brojnih investicija i, možda je trebalo da to bude na prvom mjestu, posvećenog i stručnog kadra kojim CGES raspolaže - istakao je Mijušković.

Zoran Ilić, pomoćnik ministra rudarstva i energetike, podsjetio je na donijeti zakonodavni okvir u oblasti energetike, ali je i ukazao da energetska bezbjednost nije na zadovoljavajućem nivou. On je ukazao da je dekarbonizacija i povećanje učešća OIE cilj, ali da je neophodno povezivanje na svim nivoima.

Ovom prilikom Ilić se obratio predsjedniku borda direktora Milutinu Đukanoviću i ovom prilikom se složio sa

prvim čovjekom EPCG i kazao da procedure trebaju biti pojednostavljene. Nedavno po tom pitanju, Vlada Srbije usvojila je na Uredbu o izmjenama i dopunama Uredbe o kriterijumima, uslovima i načinu obračuna potraživanja i obaveza između kupca-proizvođača i snabdjevača električne energije, čime je dodatno pojednostavljena procedura za proizvodnju energije za sopstvene potrebe iz OIE.

Na otvaranju Ilić je istakao i to da problem predstavlja i to što u zadnjih 30 godina nije izgrađeno nijedno veliko energetske postrojenje, a postojeće su efikasne svega 50 odsto.

◀ *Vrijeme je da to promijenimo jer inženjeri ne smiju da ćute - poručio je Ilić i svečano otvorio Savjetovanje Energetika 2022.*

Marija Vukotić

Proizvodni rezultati u prvih šest mjeseci 2022.

Elektrane proizvele 1285 GWh struje

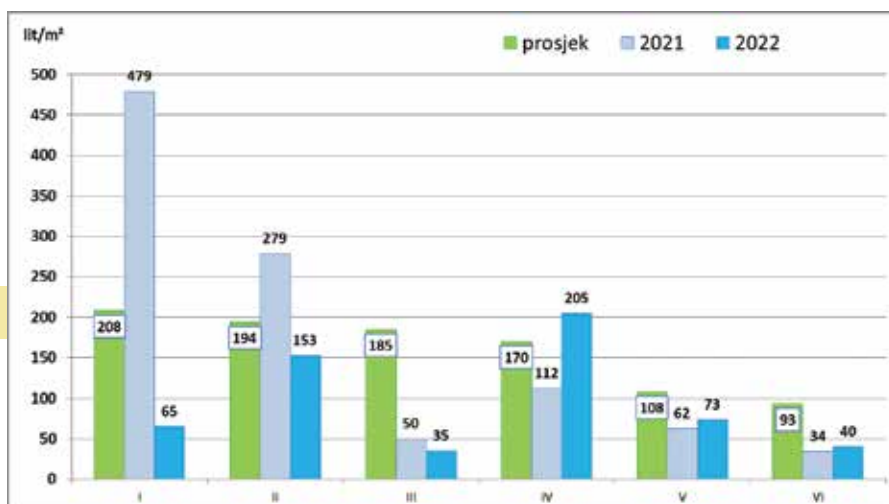
Ukupna proizvodnja EPCG za prethodnih šest mjeseci 1285 GWh, ili 87 % od plana, kaže izvršni rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom Darko Krivokapić, dodajući da je HE Perućica proizvela 403 GWh ili 71 % od plana, HE Piva 312 GWh ili 82 % plana, dok je TE Pljevlja proizvela 570 GWh ili 6 % više od plana. Ističe da se u EPCG ne razmišlja o poskupljenju električne energije prema krajnjim kupcima, iako su mnoge zemlje iz okruženja posegle i za tom mjerom. Ocjenjuje da će energetska situacija, tokom zimske sezone, biti neizvjesna, jer su cijene struje za narednu kalendarsku godinu projektovane na nivou od 367 eura po MWh, odnosno 451 €/MWh, za I kvartal naredne godine

Prvih pola godine obilježio je deficit padavina; od početka godine na slivnom području rijeke Zete kumulativno je palo 571 lit/m² (mjerna stanica Nikšić), što predstavlja 60 % od prosječne količine padavina ili 56 % padavina za isti period prošle godine.

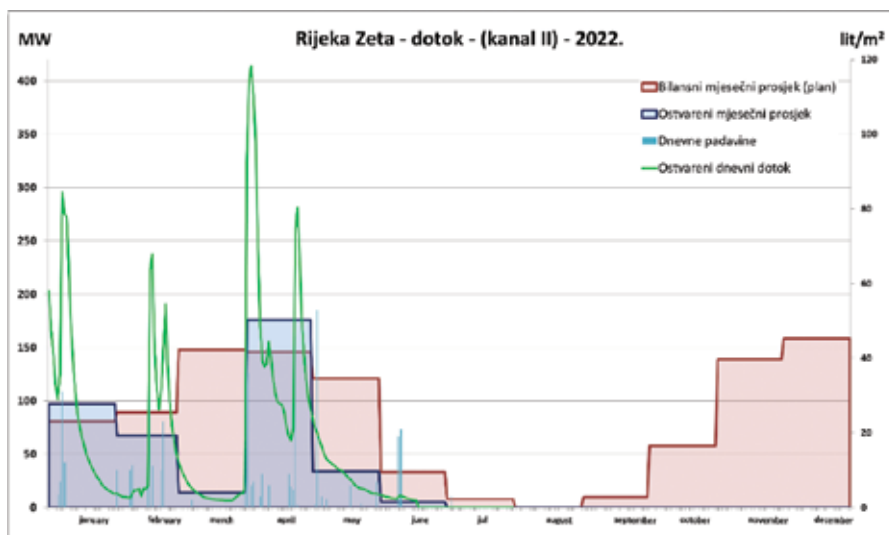
PROIZVODNJA

Deficit padavina za posljednju je imao nižu proizvodnju iz hidroelektrana. Hidroelektrane su za prethodnih šest mjeseci proizvele 715 GWh, što je 71 % u odnosu na plan iz Elektroenergetskog bilansa za 2022. godinu. Loše hidrološke prilike se vide kada posmatramo ostvarene dotoke na našim rijekama. Primjera radi prosječni dotok za prvih šest mjeseci na rijeci Zeti je 65 MW ili 15 m³/s. Dotok na rijeci Zeti za posmatrani period je dat na grafiku, gdje se može vidjeti da je tokom januara i aprila ostvarena planirana proizvodnja iz dotoka. Malu izdašnost dotoka za prvih pola godine pokazuje i podatak da je svega pet dana dotok na rijeci Zeti prelazio 300 MW.

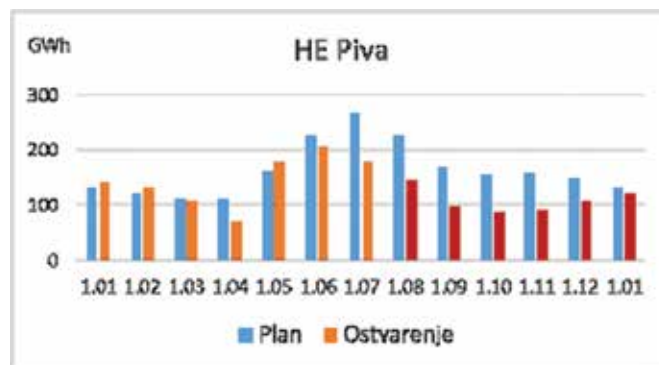
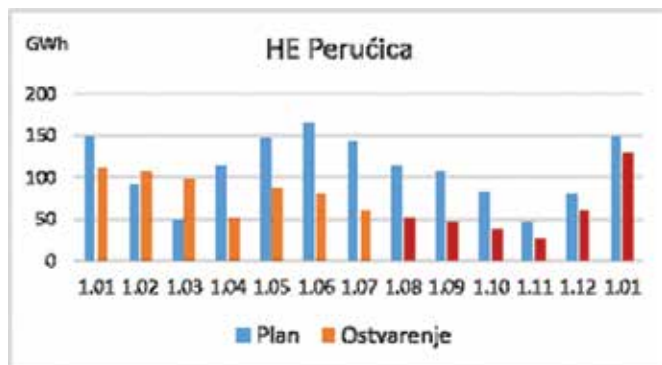
Loše hidrološke prilike mogu se vidjeti i iz kretanja nivoa akumulacija. Na graficima koji slijede, vide se ostvareni novi akumulacija naših hidroelektrana upoređeni sa planom iz Energetskog bilansa, kao i procjene do kraja godine.

Količina padavina na teritoriji Opštine Nikšić za period januar-jun 2022.

Dotok na rijeci Zeti - 2022. godina

Ostvareni nivoi akumulacija i procjena do kraja godine

Ukupna proizvodnja EPCG za prethodnih šest mjeseci iznosila je 1285 GWh, ili 87 % od plana, a po elektranama bi to izgledalo ovako: HE Perućica je proizvela 403 GWh ili 71 % od plana, HE Piva je proizvela 312 GWh ili 82 % plana, dok je TE Pljevlja je proizvela 570 GWh ili 6 % više od plana. Tokom ovog perioda je uspješno završen remont TE Pljevlja, i od 08.06.2020. godine TE Pljevlja radi punim kapacitetom.

Cijene električne energije

Cijene energenata na tržištima Evrope se ne smiruju. Kako danas stvari stoje, već sada se može reći da je pred nama

turbulentan period, a naročito biće neizvjesna energetska situacija tokom zimske sezone 2022/23. Cijene električne energije iz dana u dan rapidno rastu, pa danas (08.07.2022.) imamo situaciju da je cijena za sljedeću kalendarsku godinu na nivou 376 €/MWh, dok je IV kvartal 2022. trguje po 488 €/MWh, a I kvartal 2023. 451 €/MWh.

Cijene za sljedeću godinu su od početka ove godine porasle za oko 250 €/MWh. Kako se vidi sa grafika, na početku januara kalendarska 2023. godina se trgovala po cijeni od oko 127 €/MWh, dok se danas trguje po 376 €/MWh.

III kvartal je karakterističan da EPCG ima negativan elektroenergetski bilans,

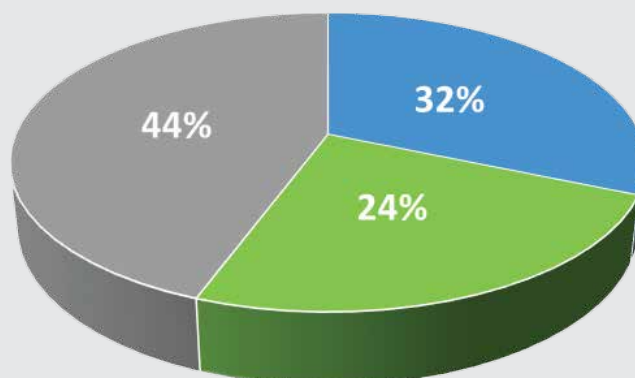
jer se tokom ljetnjih mjeseci ostvaruje maksimalna potrošnja u Crnoj Gori, pa se na dnevnom nivou za pokrivanje potrošnje jedan dio električne energije obezbeđuje iz proizvodnje - (60-65%), a ostale potrebe iz uvoza (40-35%). Iako će treći kvarta biti zahtjevan u smislu obezbeđivanja potrebnih količina električne energije i imati negativan finansijski saldo po kompaniju, u EPCG smatramo da to ni u kom slučaju ne može uticati na uredno snabdjevanje naših krajnjih potrošača, kaže Krivokapić i dodaje:

◀ U EPCG ne razmišljamo o poskupljenju električne energije prema krajnjim kup-

Proizvodnja u Crnoj Gori za period I-VI 2022. godine

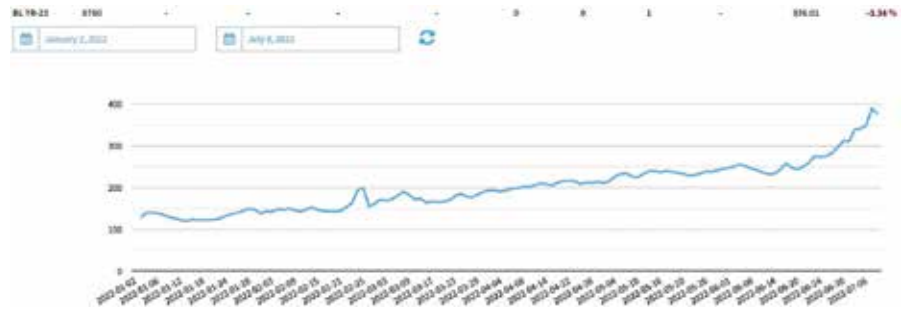
Proizvodnja I - VI 2022.
1285 GWh

- HE „Perućica”
- HE „Piva”
- TE „Pljevlja”

cima, iako mnoge zemlje iz okruženja posežu i za tom mjerom. Naše elektrane su u „dobroj formi“, svi radovi vezano za rekonstrukcije i remonte se obavljaju po planu, pa nema razloga za brigu kada je u pitanju pouzdanost naših proizvodnih jedinica.

Očekujemo da će IV kvartal biti po planu, prvenstveno kada su u pitanju padavine, što će za posljedicu imati veće dotoke na rijekama, a samim tim popraviće sliku kada je u pitanju proizvodnja u našim hidroelektranama, zaključuje Krivokapić.

Kretanje cijena CAL 2023 od
01.01.-08.07.2022.godine

Tatjana Knežević Perišić

Zabrinjava energetska bezbjednost evropske privrede

Zabrinutost za energetska bezbjednost evropske privrede je postala hronična – njemački Uniper i francuski EDF su na rubu bankrotstva, a rezultati gasne diplomatije EU ne drže korak sa potražnjom. Referentne cijene nagovještavaju da tržište u sledeće dvije godine ne očekuje bilo kakvo značajnije popuštanje pritiska. Evropska unija i zemlje članice s najvećim privredama grozničavo rade na planovima za nepredviđene situacije, konkretno da Rusija dodatno smanji isporuke gasa. Međutim, poslednji događaji nagovještavaju da jednostavno neće biti dovoljno tog fosilnog goriva za zimu.. Predsjednica Evropske komisije Ursula von der Leyen je upozorila da se 27-člani blok država mora pripremiti za „potpuni prekid“ dotoka gasa.

Sve inicijative za istraživanja i eksploataciju podmorske nafte i gasa, kupovinu tečnog prirodnog gasa (LNG-a) i kapaciteta za skladištenje te intenziviranje iskopavanja uglja i vraćanje rezervnih termoelektrana na mrežu i dalje debelo kasne u pristizanju potražnje.

Dotle, cijene električne energije divljaju; tako su u Francuskoj već premašile hiljadu eura za megavat-sat! I to nakon najave tamošnje Vlade da potpuno nacionalizuje EDF, glavnog proizvođača struje. Što se tiče cijena struje za dan unaprijed, one su 8.jula uzletjele 33,6% na vrtočlavih 558,1 euro po megavat-satu. Sledeće u vrhu ljestvice u Evropi su Mađarska i Hrvatska, sa povećanjem od po 26,5 odsto na 522,7 eura. U Zapadnoj Evropi je situacija drastično drugačija, jer kupci u Njemačkoj i Holandiji plaćaju samo 169,68 eura po megavat-satu.

Tamo imaju drugih problema; njemački ugovor za baznu električnu energiju za isporuku sledeće godine, referentni pokazatelj za Evropu, premašio je prvi put 355 eura za megavat-sat. Holandski fjučersi za gas na tržišnom čvorištu TTF, takođe orijentir za tržište Starog kontinenta, uspinju se ka rekordnoj vrijednosti. Početkom jula su dostigli 186 eura za megavat-sat. Sudeći po berzanskim kotacijama, investitori očekuju da se snabdijevanje energentima i potražnja neće ni približno vratiti u ravnotežu još bar dvije godine.

Inače, Evropski parlament je prihvatio da se gas i nuklearne elektrane uvrste u takozvanu zelenu taksonomiju EU kao prelazna rješenja u transformaciji energetskog sistema ka čistim izvorima. Ali Austrija i Luksemburg prijete da će zbog toga tužiti Evropsku komisiju.

Balkan Green Energy

Počela ugradnja prvih solarnih panela na krovovima domaćinstava u Crnoj Gori

EPCG pokrenula novi talas energetskeg i privrednog razvoja u Crnoj Gori

Solar

Potpisivanjem prvih ugovora o instaliranju solarnih panela na krovovima kuća u nikšićkom naselju Rastovci, EPCG je krenula sa realizacijom projekta SOLARI 3000+ i 500+. Na taj način je otpočela energetska tranzicija u Crnoj Gori.

Predsjednik Odbora direktora EPCG, Milutin Đukanović, kazao je da je to budućnost Crne Gore i da država ima izvanredan solarni potencijal.

◀ *Ovo je samo početak i ubijeđen sam da će na hiljade kuća imati fotonaponski sistem odnosno malu solarnu elektranu na svojim krovovima. Naša poslovna filozofija je pobijedila ne samo u Crnoj Gori, nego u cijeloj Evropi: proizvodnja električne energije tamo gdje se troši - rekao je Đukanović.*

Đukanović je kazao da je EPCG nabavila

opremu vrijednu 22 miliona eura.

◀ *Možete misliti koliko smo, samo po tom osnovu, uštedjeli za potrošače - dodao je Đukanović. Kako je rekao, svjedoci smo da su cijene na berzi električne energije preko 300 evra po MWh. Porodica koja ugradi ovaj sistem više neće zavisiti od cijena električne energije.*

Izvršni direktor EPCG, Nikola Rovčanin, kazao je da je postavljanje panela važan dan za EPCG i čitav energetske sektor.

◀ *Projekat Solari 3000+ je zaživio u praksi i dobio prvog korisnika - kaže on. Rovčanin se nada da će se ovaj projekat nastaviti ubrzanom dinamikom, jer je to, kako kaže, neophodno u uslovima energetske krize i dodao da se nada da će potrošači biti zadovoljni instaliranom opremom.*

Predsjednik opštine Nikšić, Marko Kovačević, zadovoljno je konstatovao da nova faza razvoja Crne Gore kreće upravo iz Nikšića.

◀ *EPCG je stvorila jednu novu vrijednost i za našu zemlju i za naš grad. U saradnji sa Opštinom uspjeli smo da imamo prvog korisnika upravo u našem gradu - istakao je Kovačević.*

Kovačević je podsjetio da je otvorena i nova firma, Solar Gradnja, što će, kako je rekao, to značiti i otvaranje novih radnih mjesta. Ovom prilikom čestitao je EPCG, Solar Gradnji i porodici Kisić.

Marija Vukotić

Kisić

Tadić

Preko krovova, do manjih računa za struju

Ivan Kisić, prvi vlasnik solarnog panela, iz mjesta Rastovac, zahvalio je Elektroprivredi što je izabrala njegovu kuću da bude prvijenac u ovom projektu. On je u izjavi za list Elektroprivreda istakao da odavno planira ugradnju panela, prvenstveno zbog zelene energije, ali i efikasnosti.

Sa tim je saglasan Miro Tadić, korisnik panela iz mjesta Miločani. Kaže da je ovaj projekat važan za njega ali i za društvo uopšte. Već duže vrijeme planira realizaciju ovog projekta na krovu svoje kuće, a zahvaljuje EPCG što mu je omogućila taj poduhvat.

Odabrani vlasnici ističu da je ovo velika stvar za njihova domaćinstva i da očekuju trajno rasterećenje kućnih budžeta, praktičnom eliminacijom računa za električnu energiju. Ovom prilikom korisnici zahvaljuju EPCG i očekuju da će projekat biti uspješno ispraćen do kraja, kvalitetno realizovan i isplativ.

Uz solarne panele svi mogu proizvoditi struju

Iva Šoškić, PR Solar Gradnje, kaže da nastavljaju sa ugrađivanjem fotonaponskih, solarnih panele širom Crne Gore, a zbog velikog interesovanja za učešće u projektu, za koji se prijavilo preko 14 hiljada potrošača, uskoro će se pokrenuti i projekat SOLARI 5000+.

EPCG je, u skladu sa svojim dugoročnim ciljevima, strategijom održivosti i bilateralnom saradnjom sa EU, u cilju smanjenja emisije CO₂, inicirala projekte koji se odnose na zamjenu i smanjenje korišćenja štetnih izvora energije.

EPCG razvija i projekte, izgradnje vjetroelektrane „Gvozd“, plutajućih solara na našim hidroakumulacijama, solarnih elektrana na neplodnom zemljištu, kao i solarnih elektrana, „Velje Brdo“ i „Briska Gora“.

„Radi se i na projektu ekološke rekonstrukcije TE „Pljevlja“, realizaciji projekta hidroelektrana „Komarnica“ i „Kruševo“, ugradnji osmog agregata u HE „Perućica“, te projektu regulacije voda u Nikšićkom Polju“.

U Nikšiću je postavljen prvi solarni panel i tako u praksi započela primjena projekta SOLARI 3000+ i SOLARI 500+. Porodica koja ugradi ovaj sistem više neće zavisiti od cijena električne energije, proizvođaće sopstvenu struju i razmjenjivati je sa našim sistemom.

U HE „Perućica“ spremno dočekuju redovni godišnji remont opreme i postrojenja

Novi poduhvati na ponos firme i dobro potrošača

HE „Perućica“

Godišnji remont tradicionalno se realizuje u avgustu. Ove godine biće finiširan i projekat zamjene pet blok transformatora 40 MVA u RP 110 kV, a u toku je realizacija druge faze projekta rekonstrukcije i modernizacije, u okviru koje se realizuju i radovi na rehabilitaciji kanala Opačica i Moštanica

Organizovati cjelokupan remont hidroenergetskog sistema kakav je Perućica iziskuje ogromne pripreme, ali budući da se tokom cijele godine posvećeno bave svojim zadacima, zaposlenima u HE „Perućica“ ovo je dio posla sa kojim se znalački nose.

◀ *Smatram da smo se dobro pripremili da kvalitetno odradimo remont i tako obezbijedimo pogonsku spremnost i pouzdanost postrojenja i objekata i spremno dočekamo jesenje padavine koje priželjkujemo čitave godine, a čiji nedostatak je doprinio da smo za pola godine znatno ispod planirane proizvodnje električne energije za naznačeni period, rekao je rukovodilac podružnice HE „Perućica“ Radovan Đukanović.*

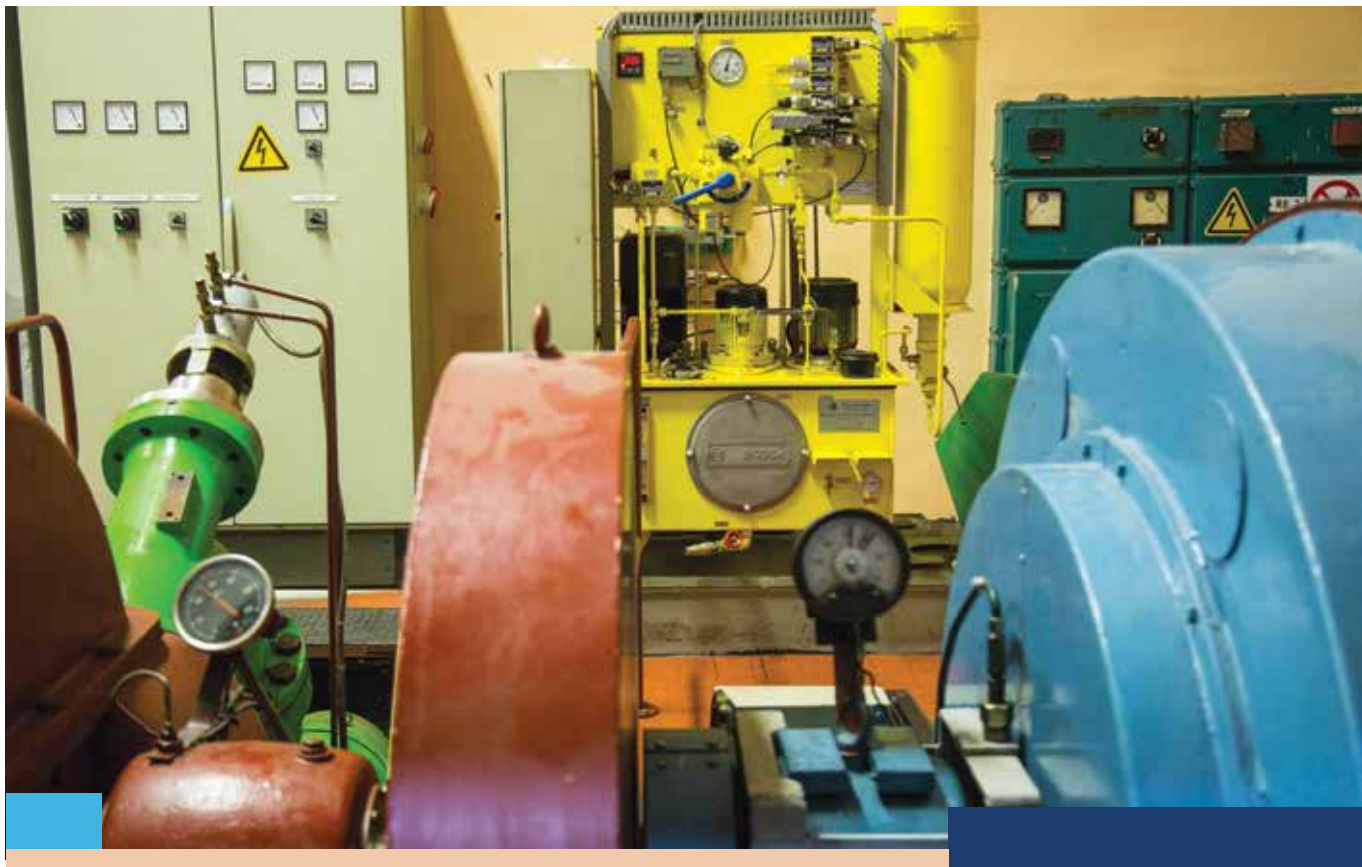
Podsjeća da pripreme ovogodišnjeg redovnog godišnjeg remonta, koji je uz totalnu obustavu rada proizvodnih agregata planiran tradicionalno tokom avgusta, teku u skladu sa planiranom dinamikom.

◀ *Moraju se blagovremeno usaglasiti termini sa Direkcijom za upravljanje energijom i Crnogorskim elektroenergetskim sistemom, kao i na vrijeme sprovesti postupci javnih nabavki za nabavku roba, usluga i radova za potrebe remonta postrojenja i objekata. Kao što je poznato remontne radove u najvećoj mjeri izvode naši radnici, a samo manji dio specifičnih poslova i ispitivanja opreme obavljaju specijalizovane firme iz zemlje i regiona. Nakon usvajanja nove sistematizacije*

zaposlili smo po nekoliko novih, mladih ljudi, u stručnim službama tako da i u pogledu radne snage spremno dočekujemo ovogodišnji remont, kazao je Đukanović.

lako je ustaljeno mišljenje da se remont „Perućice“ izvodi u avgustu, kada je totalna obustava rada elektrane, Đukanović naglašava da remont traje mnogo duže, praktično od početka maja do kraja septembra.

◀ *Tako smo ove godine, shodno usaglašenim terminima, u maju remontovali transformator 125 MVA sa pripadajućim poljima 220, 110 i 10,5 kV. Tokom juna je završen remont elektro-mašinske opreme zatvaračnica dovodnog*

sistema Krupac, Slano, Vrtac i Ulazna građevina, a u drugoj polovini jula je po planu remont sabirničkih i izlaznih rastavljača i dalekovodnih polja Nikšić I i Nikšić III u razvodnom postrojenju 110 kV. Avgustovski radovi podrazumijevaju remont proizvodnih agregata, transformatora, prekidača, sistema zaštita, automatike, upravljanja, regulacije, monitoringa i ostale opreme vezane za samu elektranu i naravno radove na pregledu i sanaciji brana, kanala, kompezacionog bazena, taložnice, tunela, cjevovoda i ostalih građevinskih objekata, dok tokom septembra ostaje da se uradi remont sabirničkih i izlaznih rastavljača i opreme dalekovodnih polja Podgorica i Trebinje u razvodnom postrojenju 220 kV, pojašnjava Đukanović.

Remont na „Peručici“, prema njegovim riječima, ovoga puta su pratile različite okolnosti.

◀ *Ovogodišnji remont je karakterističan po tome da smo svjedoci opšte situacije u svijetu i velikog povećanja cijena na tržištu što prouzrokuje sporiju nabavku i isporuku roba, kao i da za jedan dio nabavki nije bilo ponuđača zbog ne uklapanja u procijenjena sredstva koja*

su planirana krajem prošle godine, ali se nadam da ćemo naći način da i to riješimo, rekao je rukovodilac Podružnice.

REDOVNO ODRŽAVANJE

U okviru projekta tekućeg održavanja na kom se svake godine potroši oko milion eura, prema riječima Đukanovića, planirana je nabavka potrebne količine rezervnih djelova i materijala, kao i dosta radova i ispitivanja na elektromašinskoj opremi i građevinskim objektima.

◀ *Izdvojio bih dio njih - ispitivanje transformatorskih ulja, termovizijska kontrola postrojenja, servis i ispitivanje ispravljača, konvertora i uređaja za besprekidno napajanje, kapacitivna proba AKU baterija, servis, ispitivanje i šestomjesečna kontrola PPZ generatora i transformatora, ispitivanje pobude i električnog kočenja generatora, remont dilatacionih spojeva i revizionih otvora dovodnih cjevovoda, ispitivanje zakonom predviđene opreme sa stanovišta sigurnosti u radu, pregled i kontrola kliznih ležajeva, pregled turbinske opreme i otklanjanje uočenih nedostataka, ispitivanje i servisiranje sistema monitoringa vibracija*

i vazdušnog zazora, sanacija valobrana i kamenih obloga na branama, sanacija kanala i kompezacionog bazena, građevinsko zanatsko održavanje objekata, uklanjanje rastinja duž brana, kanala, kompezacionog, izgradnju pristupne konstrukcije vodozahvatu, rekonstrukciju pristupnog puta u krugu elektrane, sanaciju krune brane Vrtac, inoviranje projekta tehničkog osmatranja objekata Perućice, izradu projektne dokumentacije tretmana otpadnih voda i druge manje poslove - naglasio je Đukanović.

KAPITALNE INVESTICIJE

Kada su u pitanju radovi koji ne spadaju u redovni godišnji remont, rukovodilac Podružnice-HE „Peručica“ sa ponosom je izdvojio završetak projekta zamjene pet blok transformatora 40 MVA u RP 110 kV.

Po ugovoru sa konzorcijumom „Končar-Electro team“ od 2020. godine, tokom prethodne dvije godine, zamijenjena su četiri blok transformatora, a ove godine će biti i peti.

HE „Perućica“

◀ Transformator je urađen, izvršena su prijemna ispitivanja i dogovorena montaža tokom avgusta. Zahvaljujući našoj upornosti i razumijevanju menadžmenta ovim projektom smo uspjeli da zamijenimo transformatore koji su radili preko 60 godina i tako značajno doprinijeli mnogo većoj sigurnosti i pouzdanosti pogona, objasnio je Đukanović.

Od ostalih kapitalnih investicija čija je planirana vrijednost oko dva miliona eura, Đukanović je istakao isporuku i montažu električnih zaštita DV NK III 110 kV, isporuku i montažu provodnih izolatora autotransformatora 125 MVA, zamjenu jednog sistema akumulatorskih baterija 220 VDC, sanaciju kablovske dionice NN voda za napajanje radio relejne stanice „Ostrog“, drugu fazu rekonstrukcije rashladnog sistema, sanaciju tablasnog zatvarača na zatvaračnici Slano, isporuku i ugradnju ventila na otcjepu za kućne agregate, izgradnju pristupne konstrukcije vodozahvatu, rekonstrukciju pristupnog puta u krugu elektrane, sanaciju krune brane Vrtac, inoviranje projekta tehničkog osmatranja objekata Perućice, izradu projektne dokumentacije

tretmana otpadnih voda i druge manje poslove.

ZAPOSLENI

Najveća vrlina „Perućice“, kaže Đukanović, je što svi zaposleni sa zadovoljstvom dolaze na posao, maksimalno i odgovorno se posvete radu i njeguju dobre međuljudske odnose.

◀ Svi zajedno doprinosimo da naša kompanija bude još bolja i vodeća u privrednom sistemu Crne Gore. Sistem HE „Perućica“, počev od brana, zatvaračnica, dovodnih kanala, cjevovoda, proizvodnih agregata, razvodnih postrojenja i ostalog veoma kompleksan i zahtjevan, što znači da je neophodna danonoćna briga i opsluživanje opreme i objekata da bi se imala visoka pogonska spremnost, kao i stalno planiranje i izvođenje preventivnog održavanja, remontnih radova i investicionih ulaganja, pojašnjava Đukanović.

REKONSTRUKCIJA I MODERNIZACIJA

Uz godišnji remont „Perućice“, u toku

je i realizacija druge faze projekta rekonstrukcije i modernizacije ove hidrelektre, u okviru koje se realizuju i radovi na rehabilitaciji kanala „Opačica“ i „Moštanica“.

Prva faza projekta rekonstrukcije HE „Perućica“, koja je obuhvatila rekonstrukciju prvih pet agregata i kanala Zeta 2, Zeta 1 i kompenzacionog bazena, završena je prije desetak godina, a sada se nastavlja sa rekonstrukcijom preostalog dijela sistema kanala i agregata u elektrani.

◀ Projekat je finansiran od strane KfW – njemačke razvojne banke u ukupnoj vrijednosti od 33 miliona eura. Projektant i konsultant na ugovoru je Energoprojekt-hidroinženjering AD Beograd, a izvođač radova na rehabilitaciji kanala Opačica i Moštanica je Bemax d.o.o Podgorica. Radovi na rehabilitaciji kanala, vrijedni 7, 76 miliona eura, bez PDV-a, obuhvatili su rehabilitaciju i nadvišenje kanala Opačica sa protoka 51m³/s na 81,2 m³/s i zbog veoma lošeg stanja rušenje i ponovnu izgradnju kanala Moštanica – objasnio je Slobodan Banović iz Direkcije za razvoj i inženjering.

Ističe da je rekonstrukcija kanala, veliki i veoma važan projekat.

◀ *Povećanje kapaciteta kanala „Opačica“ sa 50 m³/sec na 80 m³/sec omogućiće da se proizvodnja iz akumulacija HE „Perućica“ bolje vrednuje. Takođe, kada bude ugrađen osmi agregat, tehnički će biti mogući da se obezbjedi dovoljna količina vode iz akumulacija, što ranije nije bio slučaj zbog ograničenog protoka pomenutim kanalima. Omogućiće se HE „Perućica“, da tokom sušnog perioda (kada je to moguće zbog stanja nivoa u akumulacijama) proizvodi većom snagom. Pravi efekat nadvišenja kanala Opačica, vidjeće se kada bude realizovan projekat prevođenja dijela voda rijeke Zete u akumulacije Krupac i Slano, objavio je Banović.*

Podsjetio je da je u okviru druge faze projekta rekonstrukcije i modernizacije HE „Perućica“, u toku tenderski postupak za izbor izvođača radova na zamjeni hidromašinske i elektromašinske opreme agregata 5, 6 i 7, zatvaračnica na akumulacijama.

◀ *Izgradnja sistema hidroloških mjernih stanica je u završnoj fazi pa se ubrzo očekuje i potpisivanje ugovora sa najbolje rangiranim. Takođe, u okviru istog projekta se realizuju i radovi na rehabilitaciji kanala „Opačica“ i „Moštanica“, rekao je Banović.*

Planirano je da radovi na kanalima je, prema riječima Banovića, traju tri građevinske sezone.

◀ *Radovi obuhvataju izradu sanaciju nasipa kanala od glinovitih materijala, popravku ili zamjenu betonske obloge, zatim zamjenu filterskog materijala ispod betonske obloge, injektiranje i zaptivanje pukotina betonske obloge te popravku oštećenih djelova drenažnog sistema. Sa radovima se otpočelo prošle godine kada je završeno oko 1/3 kanala Opačica i oko 1/2 kanala Moštanica. Planirano je da se radovi odvijaju u tri građevinske sezone, pa se ove godine počelo sa pripremnim radovima u maju mjesecu, podsjetio je Banović.*

Projekat je veoma zahtjevan prvenstveno zbog ograničenog roka za izvođenje betonskih radova.

◀ *Betonske radove je jedino moguće izvoditi u toku avgusta kada je elektrana u remontu, tj. kad se voda isprazni iz kanala. Tada i visoke temperature nepogoduju tehnologiji ugradnje betona, pa se radovi organizuju u tri smjene, kako bi se tokom dana izvodili tesarski i armirački radovi, a u toku noći betonski radovi, kazao je Banović*

Kanal Moštanica dugačak je 2.550 metara. Prošle godine je rekonstruisana dionica od oko 1.250 metara. Ove godine planirano je da se glavni radovi završe na preostalom dijelu kanala. Kanal Opačica je dužine 4.200 m, a prošle godine je rekonstruisano oko 1.500 metara kanala, dok se ove godine očekuje da će izvođač

završiti još toliku dionicu. Prema planiranoj dinamici, predviđeno je da radovi, ove godine, traju do kraja septembra,.

O tome koliko će modernizacija uticati na efekte proizvodnje „Perućice“, osvrnuo se i izvršni rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom Darko Krivokapić. Kazao je da će rekonstrukcija kanala „Opačica“ (Slanski kanal) i „Moštanica“ (Krupački kanal) eliminisati, prvenstveno, gubitke koji su se javljali tokom eksploatacije.

Stefani Eraković

Suša smanjila učinak

Izvršni rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom Darko Krivokapić osvrnuo se na lošu hidrologiju zbog čega je HE „Perućica“ za prvih pola godine proizvela samo 403 GWh električne energije ili 44 odsto godišnje proizvodnje.

◀ *Imajući u vidu nivoje akumulacija teško je očekivati da tokom trećeg kvartala bude neke veće proizvodnje, naročito ako imamo na umu da su radovi na rekonstrukciji kanala u toku i da HE „Perućica“ tokom avgusta sprovodi redovni godišnji remont, kazao je Krivokapić.*

Iznio je planove i očekivanja do kraja godine.

Kako je predviđeno Energetskim bilansom za 2022. godinu, ako tokom četvrtog kvartala dotoci budu na nivou prosjeka, HE „Perućica“ će ovu godinu završiti sa proizvodnjom od oko 690 GWh ili 75 odsto planirane proizvodnje. Naravno, sve ovo će diktirati hidrološka i energetska situacija, a nama je cilj da nivoi akumulacija na kraju godine budu na planskom nivou, odnosno na 150 GWh, kazao je Krivokapić.

Uskoro uređenje parka na Krupcu

Radovan Đukanović podsjetio je i na važan projekat uređenja prostora duž brane Krupac, omiljenog izletišta u krupačkim topolama koje je devastirano olujnim nevremenom, prije sedam-osam godina.

◀ *Planirano je pošumljavanje cijelog prostora duž brane kao i izgradnja savremenog parka sa svim potrebnim sadržajima za odmor i rekreaciju naših građana, a posebno djece za koju je planiran posebni mobilijar. Za ovaj projekat, vrijedan oko 250 hiljada eura bez uračunate dodatne vrijednosti odabran je ponuđač na javnom pozivu i u toku je priprema ugovora, tako da bi dio radova mogao da počne ubrzo, a sadnja drveća na jesen, kada se to obično radi, najavio je rukovodilac HE „Perućica“ Radovan Đukanović.*

Projekat fazne rekultivacije deponije Maljevac

Krajem ljeta podizanje nasipa

Maljevac prije

Maljevac poslije

Pod travom je oko 100 hiljada kvadrata zemljišta, a pod sadnicama oko 80 hiljada; na Kaseti III je završeno oko 90% nasipa, što omogućuje TE Pljevlja nesmetan rad, kaže vođa projekta rekultivacije Nikola Vukotić, precizirajući da će preostali dio biti završen do kraja ljeta

Projekat nastavka korišćenja i fazne rekultivacije deponije Maljevac, realizuje se po planiranoj dinamici. Ukupna vrijednost je procijenjena na 21,9 miliona EUR, a najveći dio se finansira sopstvenim sredstvima EPCG uz korišćenje dijela sredstava iz kredita Svjetske banke (SB) u iznosu od četiri miliona EUR. Projekat se, podsjećamo, sastoji od tri glavne cjeline – nastavak korišćenja i fazna rekultivacija deponije Maljevac, rekultivacija iz kredita SB i eksproprijacija zemljišta i objekata u zaštitnoj zoni oko deponije. Sve aktivnosti vezane za uređenje kasete 3 će omogućiti nesmetano odlaganje pepela i šljake do 2024. godine, a samim tim i nesmetan rad TE Pljevlja.

◀ *Završeni su radovi na sjetvi trave i sadnji sadnica, kaže Vukotić, precizirajući da je trenutno pod travom oko 100 000 m², a pod sadnicama je 80 000 m². U naredne dvije godine predstoji održavanje*

površina: košenje trave, dosijavanje trave i prihrana trave. U dijelu sadnica, vršiće se orezivanje i prihranjivanje. Svakako da će se raditi i zamjena sadnica ako bude onih koje se nijesu dobro adaptirale ili primile. Nakon isteka perida od dvije godine, površine će preuzeti Elektroprivreda Crne Gore, na dalju brigu i održavanje, kaže Vukotić.

Što se tiče radova na Kaseti tri, završena je izgradnja nasipa u 90%. Ovo je omogućilo nesmetan rad TE Pljevlja za period do narednog remonta. Preostalih 10% nasipa biće završeno kad taj dio kasete bude zapunjen i spreman za podizanje nasipa, što se očekuje krajem ljeta. Cjevovodi povratne vode su očišćeni i ispitani što je još je bio još jedan uslov za nesmetan rad TE Pljevlja, ističe on.

Kompletna rekultivacija kasete 3 predviđena je za 2024. godinu, a u skladu sa

zakonskom regulativom, nakon uređenja prostora kasete i spoljnih kosina, obaviće se ugradnja vodonepropusnog sloja, drenažnog sloja i plodnog sloja zemljišta. Nakon završetka rekultivacije svih kaseti, one će biti uvezane u jedinstven parkovski kompleks na površini od oko 60 hektara. Plan je da se adekvatnim izborom biljnih kultura te konačnim položajem kosina, prostor, tada već bivše deponije, uklopi u prirodan ambijent. Pljevlja će tada na raspolaganju imati uređeni park površine preko 600 hiljada metara kvadratnih, sa preko 45 hiljada sadnica javora, crnog bora i ruje, po najsavremenijim standardima struke. Biće izgrađena i biciklistička i trim staza, postavljen parkovski mobilijar, klupe za odmor i sve što sadrže savremeno uređeni parkovi.

Tatjana Knežević Perišić

Obnovljivi izvori energije najveći potencijal ekonomskog razvoja

Energetska efikasnost i zelena energija za zdraviju budućnost

Anes Kazagić

Energetska politika je jedna od ključnih, važnih pitanja savremene civilizacije. U čemu se ogleda kompleksnost izazova sa kojima se suočava energetika danas?

Energetika danas je na tromeđi - zahtjeva očuvanja klime, tehnološke revolucije prema rješenjima proizvodnje energije iz Obnovljivih izvora energije (OIE), te potreba za očuvanjem sigurnosti snabdijevanja energijom. To za

sobom povlači i značajne geopolitičke i finansijske implikacije, a u isto vrijeme predstavlja velike izazove kako za planere energetske strategije, tako i za operatore, proizvođače opreme, samim tim i na kraju na potrošače. Ovo posljednje je i najvažnije kaže Kazagić. Naime, građanin u ovakvoj konstelaciji postaju aktivni ključni sudionik energetske tokova, između ostalog i kroz koncept građanske energije.

Koje su smjernice za energetske razvoj, ako uzmemo u obzir efikasno korišćenje resursa i čistu energiju?

Dugoročne smjernice su jasne, i bez sumnji to su obnovljivi izvori energije (OIE), odnosno čista zelena energija. Ono što jeste dilema, je brzina procesa energetske tranzicije koja treba da dovede do koncepta 100% Green Society, a da je istovremeno takva energetska tranzicija pravedna i održiva. Odnosno, ne smatram uspjehom ako do cilja dođemo brzo, npr. u roku 10 godina, a pri tome ugrozimo egzistenciju pojedinih dijelova društva, posebno onih u ugljenim regionima, ili postanemo siromašni. S druge strane, ako budemo spori možda će biti kasno za planetu, pa u takvom pesimističnom scenariju do 2050. godine neće niko ni stići. Stoga je rješenje umjereni put koji trebamo proći bez prevelikih turbulencija po društvo, ali istovremeno istrajno i odvažno praveći iskorake i promjene, svaki dan.

Upravni odbor Evropske banke za obnovu i razvoj usvojio je novu strategiju za BiH. Prioriteti uključuju digitalizaciju, razvoj, infrastrukturu i dekarbonizaciju. Kako ce se od vijati program?

Prioriteti energetske tranzicije su jasni. To su povećanje energetske efikasnosti, uključujući digitalizaciju procesa u funkciji efikasnijeg upravljanja energetske procesima, a s druge strane kreiranje rješenja za proizvodnju energije iz OIE, kako bi se ubrzao proces dekarbonizacije, odnosno zamjene fosilnih goriva s OIE. Pomenuti program je i u planovima naše kompanije, te na tom putu imamo značajnu podršku i razumijevanje EBRD-a, na konkretnim projektima FNE i održive biomase.

Dekarbonizacija je novi trend, najveći svjetski izazov. Da li BiH radi na izradi energetske i klimatske plana kako bi se dekarbonizacija u energetske sek-

Anes Kazagić

toru uspješno sprovela? Kako gledate na energetska tranziciju, u koju je region krenuo, i koje su to prve investicije koje trebaju biti realizovane?

Da. Nacionalni integrirani energetska i klimatski plan je u draftu završen još u oktobru 2020. godine, a trenutno se, nakon izvršenih konsultacija unutar države i sa Energetskom zajednicom, NECP finalizira, uz očekivanje da će kompletan proces biti okončan polovinom ove godine.

Investicije koje trebaju biti realizovane na putu dekarbonizacije su svakako intenzivna ulaganja u OIE, prije svega vjetroelektrane, fotonaponske elektrane i velike hidroelektrane, uključujući pumpno-akumulacione. Nadalje, u prioritetu su i projekti energetske efikasnosti (EnEf)

koji predstavljaju značajan potencijal za obezbjeđenje energije na okolinski i finansijski prihvatljiv način, što se postiže kroz uštede u primarnoj i finalnoj energiji. Stoga se mjere EnEf moraju provoditi u cijelom lancu energije, od proizvodnje (stvarajući uštede u primarnoj energiji), preko distribucije (smanjujući gubitke transporta energije), pa do same potrošnje gdje je značajan potencijal za uštedu finalne energije. Time se smanjuje i energetska intenzivnost koja je za cijeli region dosta visoka u poređenju s razvijenim zemljama. Elektroprivreda BiH je aspekt EnEf prepoznala kao ključno važan te smo nedavno uspješno okončali proces uvođenja Energy Management System u skladu sa Standardom EN ISO 50001. Sve ovo svakako moraju pratiti i odgovarajuće politike cijena finalne

energije, koje barem u BiH do sada nisu bile adekvatne za postizanje ciljeva EnEf. Napokon, očekuju se ulaganja u mrežu, koja se odnose na prelazak na odgovarajući naponski nivo (20 kV), smanjenje gubitaka u niskonaponskoj mreži (NN), uvođenje inteligentnih mjernih sistema (AMR) te automatizaciju i digitalizaciju u pravcu koncepta pametnih mreža (Smart Grids).

Studija koju je radila Energetska zajednica pokazuje da je ostvarljiv cilj da se do 2050 uspostavi nulta emisija CO2. Po Vasem mišljenju koji su to najefikasniji načini smanjenja emisija CO2?

Najefikasniji načini su postepena zamjena rješenja baziranih na fosilnim gorivima s OIE i carbon-free rješenji-

Smanjena emisija CO2

U JP Elektroprivreda BiH uspješni su tehničkim mjerama u proteklih desetak godina značajno smanjiti emisiju CO2. U odnosu na referentne godine, emisija CO2 je smanjena sa 6,5 miliona tona godišnje na sadašnjih oko 5 miliona tona godišnje, čime smo akumulirali i određene uštede u emisiji CO2, naveo je u intervjuu za list Elektroprivreda Anes Kazagić, rukovodilac Sektora a strateški razvoj EPBiH.

Ukazao je da je, u skladu s inicijativom Energetske zajednice u maju 2021. godine, ovo JP donijelo odluku o internoj shemi oporezivanja emisije CO2. Usvojeni su i interni pravilnici o cijeni CO2, koja je vezana za srednju cijenu EU ETS.. Shemom je predviđeno dostizanje nivoa oporezivanja CO2 od 25 posto u 2025. godini, što je startna pozicija nacionalne sheme oporezivanja CO2 preporučene za Bosnu i Hercegovinu u Carbon Pricing Studiji, urađenoj pod okriljem Energetske zajednice 2021. godine

ma, ne samo u energetici već u svim segmentima privrede koji su karbonski intenzivni, od industrije (tzv. ETS sektor), poljoprivrede, saobraćaja (prelazak na EM i vodik kao gorivo) i svih drugih. Drugi važan način je povećanje EnEf, kroz uštede energije u procesima i potrošnji.

I za jedan i drugi način, ono što je posebno bitno i zapravo ključni je preduslov, jeste promjena svijesti svih aktera i sudionika u lancu, koji jedra broda trebaju da zajedno i sinhronizovano usmjeravaju prema zacrtanim ciljevima 2050.

Elektroprivreda BiH korača ka dekarbonizaciji. Prošle godine ste uveli interni obracun emisije CO2 na inicijativu Sekreterijata EZ. Da li se to rješenje pokazalo ispravnim?

Elektroprivreda BiH je uvođenjem internog obračuna CO2 usaglašenog s inicijativom EnZ, jasno pokazala svoje opredjeljenje ka dekarbonizaciji. Rješenje je usklađeno s prijedlogom iz Carbon Pricing Study, urađene pod okriljem EnZ, a koja predviđa postepeno povećanje udjela emisije CO2, koji se plaća sve do 2040 godine, od kada je predviđeno plaćanje svake emitovane tone CO2. Cilj naše interne sheme plaćanja CO2 je da se akumulirana sredstva od karbonskih taksi namjenski koriste za projekte dekarbonizacije, u slučaju Elektroprivrede BiH za projekte obnovljivih izvora energije, čime ubrzavamo proces dekarbinizacije. Smatramo ovakav pristup ispravnim i nastavljamo sa primjenom interne sheme i u 2022. godini i dalje, u skladu s uspostavljenom shemom, što je već definisano našim Planom poslovanja.

Kako gledate na projekte koji se odnose na OIE? Elektroprivreda Crne Gore krenula je sa projektom Solari 3000+ i 500+. Šta mislite da li je to budućnost?

Projekti OIE ne samo da su budućnost, oni su sadašnjost. Danas nema jeftinije i

čistije energije od one iz VE ili FNE. Stoga je i pomenuta akcija Elektroprivrede CG za solarnu energiju opravdana, logična i potrebna. Potrebe za zamjenom fosilnih goriva sa OIE su enormne i stvari se sporo mijenjaju, često i uslijed nekih objektivnih okolnosti, ponekad nedostatka finansija, trenutnih ograničenja balansiranja, kao i nekih drugih.

Koncept građanske energije posredstvom instrumenta koji omogućava koncept Prosumers uzima zamah i u našem regionu, te predstavlja jedno od budućih rješenja. On povlači za sobom i značajne promjene u konceptu mreža, odnosno današnje mreže kao takve će doživjeti potpunu transformaciju, što će se postepeno postići pravilnim upravljanjem koncepta Pametnih mreža koje obuhvataju i područje budućih mikro mreža.

Marija Vukotić

ŽELJKO ULJAREVIĆ, KfW Njemačka razvojna banka, šef Kancelarije za Crnu Goru

Radujemo se novim projektima sa EPCG

Željko Uljarević

Do sada je, sa Elektroprivredom Crne Gore, potpisano skoro 70 miliona eura kredita, kaže Uljarević, dodajući da je KfW banka uključena u modernizaciju i rekonstrukciju naše dvije hidroelektrane još od 2003.godine; ova banka je učestvovala i u izgradnju trafostanice Lastva, koja čini dio mreže koji povezuje Crnu Goru i Italiju podzemnim kablom, obezbijedila je 25 mil eura granta za rekonstrukciju 15 trafo stanica, a sa Ministarstvom kapitalnih investicija realizuje projekte energetske efikasnosti u javnim zgradama. Saradnja sa Elektroprivredom je uvijek odlična i efikasna, i radujemo se svim postojećim i novim zajedničkim projektima, kaže prvi čovjek KfW-a u našoj državi.

Njemačka razvojna banka i naša Kompanija, imaju dugu i uspješnu saradnju. U HE Piva učestvuju u velikom projektu Modernizacije i rekonstrukcije. Šefa kancelarije KfW Željka Uljarevića pitamo kako su zadovoljni realizacijom projekta?

KfW je u Crnoj Gori prisutna već 20 godina. Uspješna saradnja sa EPCG-om traje od samog početka. Do sada je sa vašom kompanijom potpisano skoro 70 mil EUR kredita, što čini više od 10% ukupnih sredstava koje je KfW plasirala u Crnoj Gori. Kreditni aranžman za rekon-

strukciju HE Piva iznosi 16 mil eur, uz milion eura granta. Realizacija projekta se odvija uz odličnu saradnju i potpunu posvećenost EPCG tima. KfW nije banka koja samo plasira sredstva, već pruža i ekspertsku podršku u pripremi tenderske dokumentacije. Priprema tendera je od suštinske važnosti za samu realizaciju projekta. Međunarodni tenderi koji se sprovode po pravilima KfW, obezbjeđuju najboljeg i najpovoljnijeg izvođača radova. Sami radovi na HE Pivi privode se kraju. Uprkos vanrednom stanju koje je bilo izazvano pandemijom Covid 19 i otežanim

uslovima poslovanja, više od dvije trećine radova je završeno. Planom je predviđeno da svi radovi budu završeni do kraja 2022. godine.

Učestvovali ste i u rekonstrukciji i modernizaciji HE Perućica, kreditom u iznosu od 33 miliona eura. Takođe, za projekat ugradnje A8, čija je procijenjena vrijednost 24 miliona eura. Završetkom tog projekta, HE Perućica će povećati snagu za oko 59 MWh, što je sjajno u vrijeme velike energetske krize.

Na rekonstrukciji HE Perućica, KfW je uključena još od 2003. godine, kada je potpisan kredit za rekonstrukciju prva četiri agregata, što je uspješno implementirano projektom, za koji je KfW obezbijedila 9 mil EUR. Za drugu fazu projekta, obezbijeđeno je 33 mil EUR, iz sredstava zajma, koji je potpisan u decembru 2019. godine. U okviru ovog projekta, izvode se radovi na rekonstrukciji kanala Opačica i Moštanica, gdje je, do sada, realizovano 50% radova. Završetak radova se očekuje krajem 2023. godine. Tender za odabir izvođača radova za rekonstrukciju i modernizaciju elektro-mehaničke opreme kod 5, 6, 7 agregata je u toku, a potpisivanje ugovora sa najboljim ponuđačem, očekuje se do jula mjeseca ove godine. Takođe u sklopu ovog projekta je i priprema za tender za izvođača radova na ugradnji novog, osmog agregata, koji će se finansirati iz novog kreditnog aranžmana, koji KfW i EPCG planiraju da potpišu u toku 2023. godine. Sa ova tri kreditna aranžmana, KfW je zajedno sa EPCG-om, kao jednim od najznačajnijih partnera u Crnoj Gori, zaokružio cjelinu i doprinio jačanju proizvodnih kapaciteta iz obnovljivih izvora.

Banka je učestvovala u nizu i drugih projekata vezanih za energetiku; sarađivali ste i sa CGES-om, kao i u projektima energetske efikasnosti. Koje bi izdvojili?

U oblasti energetike, KfW uspješno saraduje i sa CGES-om, na projektima jačanja elektroenergetskog prenosnog sistema. U sklopu projekta Transbalkanski koridor, KfW je kreditom od 25 miliona eura učestvovala u izgradnju potpuno nove trafostanice Lastva 400/110/35 kV, koja, kao dio mreže, povezuje Crnu Goru i Italiju podzemnim kablom, sa jedne strane i visokonaponske mreže Lastva Pljevlja, Bajina Bašta sa druge strane. KfW takođe finansira projekat razvoja prenosnog sistema primorske oblasti Luštica. Niame, iz KfW kredita od 20 miliona eura, planira se izgradnja nove trafo stanice u Radovićima (35-110kV), rekonstrukcija trafo stanice Tivat, izgradnja 11 kilometara podzemnog kabla 110 kV, kao i izgradnju novog 110 kV dalekovoda Lastva-Kotor. Tender za izvođače radova je u toku. Osim kreditnih sredstava koje je KfW obezbijedila za projekte koje realizuje

CGES, KfW je takođe, preko programa WBI, obezbijedila 25 miliona eura bespovratnih sredstava Evropske Unije, za rekonstrukciju 15 trafo stanica u Crnoj Gori, koje će biti završene do kraja ove godine, otkup novoizgradjene prenosne infrastrukture kojom je vjetroelektrana Krnovo povezana na prenosni sistem, kao i izgradnju 400 kV dalekovoda Pljevlja-Bajina Bašta, segment do granice sa Srbijom koja još nije započeta, umjesto postojećeg 200 kV dalekovoda.

KfW je kreditirala i Program energetske efikasnosti u javnim zgradama. U kojoj fazi je realizacija ovog projekta?

Sa ponosom mogu reći da KfW u Crnoj Gori finansira već treću fazu projekta poboljšanja energetske efikasnosti u javnim zgradama, sa preko 90 miliona eura. U prvoj fazi, u periodu od 2013.-2016.godine, rekonstruisana je 21 škola, sa ukupno 11 miliona eura. U drugoj fazi su, osim škola, u program uključene i administrativne zgrade, socijalni centri i ustanove te jedan novi vrtić, a uloženo je 22 miliona, od 2016.-2021.godine. Treća faza, za koju je 2019. godine potpisan kredit od 45 miliona eura, te obezbijeđena dodatna sredstva od 15 miliona grant sredstava Evropske Unije, uključuje, osim rekonstrukcije 20 obrazovnih ustanova, izgradnju novog bloka Doma za stare u Risnu i izgradnju nove administrativne

zgrade u Podgorici, koja će biti građena po standardima nulte potrošnje.

Inače, projekat energetske efikasnosti obuhvata i uspostavljanje sistema energetskog menadžmenta (EMS). EMS podrazumijeva centralizovano prikupljanje podataka o potrošnji svih energenata u javnim zgradama, radi boljeg i efikasnijeg upravljanja potrošnjom. U sklopu projekta razvijen je i EPC softver, koji će omogućiti izdavanje energetske pasoša objekata.

EPCG očito ima veliki rejting kod KfW banke, kada "pratite" gotovo sve naše projekte?

Kao kreditna institucija, KfW godišnje izrađuje rejting zemalja u kojima posluje, kao i rejtinge kompanija u državnom vlasništvu, sa kojima implementira projekte. Rejting države i kompanija u njenom vlasništvu su usko povezani. Mogu reći da je saradnja sa EPCG-om uvijek odlična i efikasna i radujemo se svim projektima koje zajednički realizujemo. Posebno bih se zahvalio timu inženjera, koji su svojom posvećenošću, stručnošću i dobrom energijom koju unose u projekte, omogućili uspješnu implementaciju.

Tatjana Knežević Perišić

Dugogodišnje partnerstvo

KfW banka i EPCG su dugogodišnji partneri na realizaciji više velikih projekata. Elektroprivreda Crne Gore je 2017. godine pokrenula realizaciju II Faze rekonstrukcije i modernizacije HE Piva. Za rekonstrukciju hidromašinske i elektro opreme agregata i postrojenja sopstvene potrošnje EPCG je sa izvođačem, Litostroj Power iz Slovenije i ABB iz Italije zaključila 2018. godine Ugovor vrijednosti od 10.311.029,60 €. Ugovor je dodijeljen po sprovedenom javnom međunarodnim tenderskom postupku nabavke, saglasno primijenjenim procedurama nabavke KfW banke. Za potrebe finansiranja projekta Rekonstrukcije i modernizacije HE Perućica – faza II (agregati 5,6 i 7), EPCG je 18.09.2019. godine potpisala kreditni aranžman sa KfW bankom u vrijednosti od 33 miliona €. Projekat ugradnje agregata A8 i povećanje snage HE Perućica za 58,5 MW, koji je naša Kompanija, u saradnji sa KfW bankom pokrenula, realizavaće se uz kreditna sredstva od najmanje 24 miliona €.

Posebno bih se zahvalio timu inženjera EPCG, koji su svojom posvećenošću, stručnošću i dobrom energijom koju unose u projekte, omogućili uspješnu implementaciju.

Otvorena poslovnica u Petrovcu

Kvalitetnija i brža usluga

Sa šaltera

Početkom jula u Petrovcu je, na adresi Trg I, otvorena poslovnica EPCG, koja će raditi u sklopu OJ Snadbijevanje Budva. Poslovnica je otvorena nakon 7 godina, koliko je prošlo od njenog zatvaranja, 2. jula 2015. godine.

Otvaranju su prisustvovali Jovan Kasalica, izvršni rukovodilac FC Snadbijevanje, Miro Vračar, glavni finansijski direktor, Aleksandar Popović, rukovodilac podružnice Bar i Čedomir Pravić, šef OJ Snadbijevanje Budva.

U Petrovcu je registrovano ukupno 4.522 potrošača, što predstavlja 13% ukupnog broja potrošača u OJ Budva.

◀ EPCG AD Nikšić, kao društveno odgovorna kompanija, prepoznala je potrebu za otvaranjem ove poslovnice, kako bi lokalnoj zajednici u Petrovcu mogla da ponudi kvalitetnije i brže pružanje svo-

jih usluga. Stanovnici Petrovca sada više neće morati da putuju do Budve kako bi izmirili svoje obaveze za utrošenu električnu energiju, što za njih svakako predstavlja uštedu, kako u novcu, tako i u vremenu, naročito tokom ljetnjih mjeseci kada su, zbog turističke sezone, osjetne gužve u saobraćaju – rekao je na otvaranju Aleksandar Popović.

On je naglasio da je ovo za Petrovac, kao turističko mjesto veliki pomak, jer nažalost nekom stagnacijom, od državnih preduzeća u kontinuitetu radi jedino Pošta CG, pa je EPCG kao društveno odgovorni privredni subjekat prepoznala potrebu otvaranja i svoje poslovnice.

Dugogodišnji radnik EPCG, Rajko Jelušić, knjigovođa analitike kupaca iz regionalnog centra Bara obučava nove radnike u poslovnici Petrovac.

Za naš list Jelušić je istakao da Petrovac kao veliki okrug koji obuhvata i Reževiče i Buljarice, opet ima svoju poslovnicu gdje se odvijaju sve naplate.

◀ Plaćanje može gotovinom, platnom karticom bez provizije što je mnogo bitna stvar. Takođe u Petrovcu ima dosta i vikendaša, ljudi koji dođu tokom ljeta i hoće odmah da plate račune. Imao problema sa dostavom računa preko Pošte zato što Pošta kasni sa podjelama računa, stoga je ovo olakšanje za sve građane okruga Petrovac.

Da je ovo velika stvar za njegove sugrađanje usaglasio se i novozaposleni radnik poslovnice Božidar Brnović.

Dragana B. Mijušković

OJ Pljevlja

Pljevljaci među najboljim platišama

Dragan Leković,
šef OJ Snabdijevanje Pljevlja

Uzimajući u obzir sve izazove koje je donijela protekla godina zaposleni u OJ Snabdijevanje Pljevlja veoma su zadovoljni ostvarenim rezultatima.

I pored ekonomskih turbulencija, koje nijesu zaobišle Crnu Goru, pa ni Pljevlja naplata potraživanja za utrošenu električnu energiju je na zavidnom nivou u toj Opštini, a ostvareni su i ostali ciljevi predviđeni planom za protekli period.

Nikola Gačević, koordinator za RC Nikšić i dugogodišnji radnik OJ Snabdijevanje Pljevlja kaže da su pljevljaci vrlo uredne platiše, a samim tim ova OJ tradicionalno je u samom vrhu po stepenu naplate, a taj trend, na njihovo zadovoljstvo, je i dalje nastavljen.

◀ *Koristim ovu priliku da pohvalim odgovoran odnos naših sugradjana po pitanju izmirenja obaveza za utrošenu*

električnu energiju. Zavidan nivo organizacije rada i visok standard poslovanja je ono sto odlikuje zaposlene u ovoj OJ, a profesionalni odnos prema kupcima je manir zaposlenih ove jedinice. Za njih nema nerešivih problema - naglašava Gačević, dodajući da su u proteklom periodu realizovali akciju promjenu imena kupaca na brojila koja se vode na preminula lica.

Dragan Leković, šef OJ Snabdijevanje Pljevlja ističe da je zabilježen veliki broj zahtjeva gradjana, a da su isti riješeni u proteklom periodu. Leković sa zadovoljstvom kaže da imaju izuzetnu saradnju sa Cedis-om, a dodaje da su bili i dio ostalih akcija koje se pokrenute od rukovodstva EPCG.

◀ *Brojne aktivnosti kao sto su projekat Solari 3000+ i 500+, Podijelimo teret zainteresovali su veliki broj građana, sto*

govori o uspješnosti poslovanja i dobrim rezultatima.

Leković ističe i kvalitetan odnos zaposlenih prema potrošačima, a u narednom periodu očekuju unapredjenje poslovnih i komunikacijskih aktivnosti, a tome svakako ce doprinijeti i prelazak u nove prostorije. Zaposleni će se dodatno prilagoditi novim izazovima i ciljevima koje će uspješno savladati dodaje Leković.

Da je riječ o kvalitetnom kolektivu potvrđuju rezultati, ali i nagrade zaposlenih. Vladeta Kankaraš, šalterški radnik više od tri decenije zaposlen je na ovoj poziciji, a entuzijizam, ljubav prema poslu pokazao je više puta. Prošle godine, dobitnik je nagrade za posebno ostvarene rezultate u radu. Priznanja za rad uvijek prijaju kaže Vladeta, a posebno raduje činjenica da se vrednuje predan i temeljan rad.

Ivana Goločevac i Vladeta Kankaraš

◀ *Skoro 37 godina imam izuzetnu komunikaciju sa pljevljacima, nemilih situacija se ne sjećam, ono što pamtim su fini ljudi, fine priče, moj lijep odnos prema njima i njihov prema meni.*

Kankaraš ističe i kolegijalne, možda više i prijateljske odnose, a takav odnos doprinosi bržem savladavanju radnih obaveza.

◀ *Pomažemo jedni drugima, uvijek smo tu da priskočimo ako je pomoć potrebna.*

Ivana Goločevac, blagajnica saglasna je sa kolegom Vladetom. Voli svoj posao.

◀ *Iako dinamičan, odgovoran, zahtjevan a nekad i naporan rad u prijateljskoj atmosferi se na adekvatan i profesionalan način brzo završi.*

Goločevac za kolege kaže da su prije svega dobri ljudi što utiče na lakoću obavljanja radnih zadataka.

Milica Kovačević, pripravnica radi u ovoj OJ zahvaljujući Programu stručnog osposobljavanja za rad kod poslodavca preko ZZCG.

◀ *Posao je interesantan, funkcioniramo kao porodica, a zbog takve situacije rado dolazim na posao. Mentor i kolege su srdačni, uvijek spremni da pomognu – dodaje Milica.*

Tim profesionalaca u OJ Snabdijevanja Pljevlja saglasni su da sve funkcioniraju na izuzetnom nivou, a takav način rada biće nastavljen kada budu prešli u nove prostorije, uređene po najsavremenijim standardima poslovanja.

To će omogućiti još kvalitetniju uslugu građanima, ali i bolje uslove rada zaposlenih.

Milica Kovačević

Stara zgrada OJ Pljevlja

 Marija Vukotić

EPCG nastavlja akcije za redovne platiše

Popust domaćinstvima sa nižom potrošnjom struje

Ivana Ž. Marković

Elektroprivreda Crne Gore odobrila je popust domaćinstvima čija je mjesečna potrošnja električne energije ne prelazi 500 kilovata po satu (KWh), ali je ovom prilikom kompanija pozvala građane i na racionalniju potrošnju. Ivana Ž. Marković, rukovoditeljica Sektora za upravljanje potraživanjima za list Elektroprivreda kazala je da se odlukom odobrava popust za domaćinstva priključena na elektrodistributivni sistem, koje snabdijeva EPCG, a koja su bez duga za utrošenu električnu energiju na kraju obračunskog perioda.

Popust od 13 odsto na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga, odobrava se članovima Zlatnog tima sa mjesečnom potrošnjom

ispod 500 KWh. Polazeći od činjenice da se cijeli svijet nalazi u stanju energetske krize cilj odluke je da se racionalizuje potrošnja električne energije. Time će kupci ostvariti benefit od 13 odsto, biće stimulisani na uštedu potrošnje i time će imati popust podsjetila je Marković. Ostalim redovnim kupcima sa mjesečnom potrošnjom ispod 500 KWh odobrava se popust u visini od pet odsto na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga. Svrha ovakve politike popusta jeste podsticanje štednje. Za sada ne planira uvođenje restrikcija i povećanje cijene električne energije za domaćinstva.

Na naše pitanje koliko kupaca ostvaruju popust Marković kaže da je trenutni

presjek potrošača koji redovno izmiruju svoje obaveze, a koji ostvaruju popust 13 i 5 odsto, 216.926 sa ukupnim iznosom popusta 582.856,77 eura. Broj kupaca koji ostvaruju popust od 5 odsto, a čija je ukupna potrošnja manja od 500 KWh je 51.014 sa iznosom popusta 39.835,21 eura, a pravo na popust od 13 odsto, a čija je ukupna potrošnja manja od 500 KWh ima 132.747 sa iznosom popusta od oko 300 hiljada eura.

183.761 domaćinstva je sa iznosom popusta 339.344,46 eura, tako da od ukupnog broja svih potrošača koji ostvaruju popust, njih 84,71% su oni kojima je potrošnja manja od 500 KWh. Radi efikasnosti plaćanja i izb-

jegavanja gužve na šalterima. Snabdijevanja „banci ili pošti, putem nove mobilne aplikacije, kupci mogu izmiriti svoje obaveze putem online servisa za plaćanje bez provizije kazali su iz Sektora za upravljanje potraživanjima.

U TOKU AKCIJA „PODIJELIMO TERET“

Podsjećamo da je u toku deseti ciklus akcije „Podijelimo teret“, namijenjen svim kupcima, koji pripadaju grupi potrošnje „domaćinstva“, a imaju dugovanja po osnovu računa za električnu energiju. Akcija traje do 31. avgusta, a u tom periodu sva domaćinstva kojima ističu Sporazumi iz akcije „Podijelimo teret 8“, kao i sva nova domaćinstva koja žele da se priključe, svoje obaveze mogu izmiriti po izuzetno povoljnim uslovima. Otplata prethodnog duga u fiksnim mjesečnim ratama iznosi 20 eura. Pravo na priključenje akciji „Podijelimo teret 10“ stižu kupci kod kojih je suma uplata u prethodnom mjesecu zaključno sa datumom zaključivanja Sporazuma po povlašćenim uslovima „Podijelimo teret 10“ jednaka ili veća od poslednje fakture kojoj je istekao valutni rok podsjeća Ivana Ž. Marković

, rukovoditeljka Sektora za upravljanje potraživanjima. Zatim, svi oni koji zaključe Sporazum o izvršavanju obaveza po osnovu duga za utrošenu električnu energiju na rate. Sporazumom se može utvrditi otplata duga do 22 rate, obustavlja se obračun zatezne kamate, a ona se neće obračunavati kupcima koji su ispoštovali Sporazum u sklopu akcije „Podijelimo teret 8“ u obračunskom periodu koji dolazi nakon mjeseca u kojem je istekao sporazum.

Iz Sektora za upravljanje potraživanjima kažu da EPCG AD Nikšić-FC Snabdijevanje neće primjenjivati mjere prinudne naplate dok dužnik uredno ispunjava sporazumom definisane obaveze.

 Marija Vukotić

ISPRAVKA

U prošlom broju našeg korporativnog lista u tekstu *Pomjerene granice profesionalnih standarda na strani 15*, u okviru rubrike Objektiv, autor Mitar Vučković, napravio je nenamjernu grešku prilikom opisa fotografije na kojoj su prikazane kolegice iz prevodilačkog tima EPCG na radnom zadatku u Budvi, tako što je kolegicu **Mirjanu Damjanović** potpisao kao **Milicu Karadžić**.

Autor se izvinjava uvaženoj kolegici Damjanović.

Redakcija

Преводачки тим од радио одличан посао: Неда Ђуриčković и **Милица Караџић**

Projekat „100 najvećih u Crnoj Gori“

Elektroprivredi dva priznanja

Sa dodjele nagrada

Pregled “100 najvećih u Crnoj Gori” u okviru istoimenog projekta koji je inicirala je kompanija BI Consulting, uz podršku Privredne komore Crne Gore Investiciono-razvojnog fonda, predstavljen je početkom juna javnosti sa rezultatima za 2021. godinu.

Prema riječima osnivača BI Consultinga, Ratka Nikolića, rezultati su nastali nakon analize rada crnogorskih firmi koji ispunjavaju uslove za učešće u ovom projektu, a riječ je o petoj godišnjoj publikaciji.

Na svečanosti održanoj 8. jula, u okviru projekta „100 najvećih u Crnoj Gori 2022“, dodijeljene su nagrade za najuspješnije kompanije u Crnoj Gori, između ostalog Elektroprivredi i Rudniku uglja Pljevalja. Koji je proces selekcije i kako ide postupak analize rada?

Projekat „100 najvećih u Crnoj Gori“ realizovan je već petu godinu zaredom,

u organizaciji agencije BI Communication uz pomoć naših institucionalnih i komercijalnih partnera. Firma koju ja predstavljam, Business Intelligence Consulting, bila je analitički partner projekta, što znači da se naš rad odnosi na analizu ostvarenih poslovnih rezultata za prethodnu poslovnu godinu, provjeru ispunjenosti zadatih kriterijuma i na kraju rangiranje kompanija po ostvarenim rezultatima.

Projektom su obuhvaćena sva preduzeća koja su na vrijeme predala ispravne finansijske izvještaje, i koje ispunjavaju opšte i jasne kriterijume, koji su definisani na samom početku i koji su objavljeni u publikaciji. Takav način selekcije obezbjeđuje objektivnost tokom cijelog procesa i vrednovanje preduzeća upravo prema ostvarenim rezultatima i brojkama: ostvarenim prihodima, neto dobiti i broju zaposlenih, posebno u mikro, malim srednjim i velikim preduzećima. Takođe, imamo i 12 listi

pojedinih ključnih poslovnih djelatnosti u Crnoj Gori, kao i posebna lista za ona preduzeća koja ostvaruju značajan i kontinuiran rast ključnih parametara poslovanja. Sve ukupno, 25 različitih listi, među kojima je Elektroprivreda Crne Gore bila prvorangirana u 2 kategorije u okviru velikih preduzeća, po prihodima i po ostvarenoj neto dobiti, dok je druga članica vaše grupe, Rudnik uglja iz Pljevalja, bio provorangiran u okviru djelatnosti Ostala proizvodnja.

Projekat „100 najvećih“ realizuje se od 2018. godine. Koliko je zahtjevno realizovati ovaj projekat i da li ste zadovoljni dosadašnjim rezultatima?

Projekat jeste zahtjevan i složen. Njegova realizacija traje od 6 do 8 mjeseci, a sastoji se iz više elemenata. Krana projekta je rad na specijalnoj godišnjoj publikaciji Poslovne novine, 100 najvećih u Crnoj Gori, u kojoj se objavljuju svih 25 listi, intervui sa značajnim predstavnicima

„100 najvećih u Crnoj Gori“

ekonomije Crne Gore i poslovne zajednice, kao i predstavljanje naših partnera – rangiranih kompanija, bez kojih realizacija ovog projekta ne bi bila moguća. Na samom kraju je svečana večera, na kojoj se prezentuje Publikacija i dodjeljuju nagrade.

Organizacija je posebno bila izazovna prethodne dvije godine, ali smo i pored specifičnih uslova i ograničenja, uspjeli da održimo kontinuitet, održimo projekat i izdamo specijalne publikacije za obje poslovne godine.

Obzirom da pratite sliku rasta realnog sektora već 5 godina, da li možete da uporedite 2021. sa prethodnim godinama i koliko se privreda oporavila od korona pandemije?

Poslovna 2021. jeste bila godina oporavka nakon pandemijske 2020. godine. Posmatrajući rezultate kompanija koje su uključene u naš projekat, prihodi su bili za oko 13,8% veći nego 2020. godine, ali i dalje manji od ostvarenih prihoda iz 2019. godine, za oko 5%.

Ostvareni rast je dominantno generisan efektima turističke sezone, kako direktno kroz rast prihoda sektora usluga smještaja i ishrane, koji je porastao više nego duplo (121 odsto), tako i indirektno, kroz rast ostalih sektora, čija prodaja se oslanja na turizam, odnosno sezonski porast potrošnje, koju generišu turisti.

Pri tome, rast prihoda je ostvaren u svim područjima poslovanja, osim u građevinarstvu.

U odnosu na 2019. godinu, bolji rezultati ostvareni su u trgovini, upravljanju nekretninama, računovodstvu i reviziji, proizvodnji hrane i pića, ostaloj proizvodnji, IT sektoru, farmaciji i medicinskim uslugama. S druge strane, djelatnosti koje nijesu dostigle prihode iz 2019. godine su: hotelijerstvo, građevinarstvo, telekomunikacije i trgovina naftom i naftnim derivatima.

Dragana B. Mijušković

EPCG najbolja po prihodima i dobiti

Elektroprivreda Crne Gore našla se, i ove godine, među dobitnicima priznanja u projektu „100 najvećih“.

U kategoriji velikih preduzeća, EPCG je dobila dva priznanja, kao prvorangirana po prihodima i po dobiti.

Ukupni prihodi EPCG u prethodnoj godini iznosili su 395.362.547 eura, dok je ukupna ostvarena dobit bila 47.463.002 eura.

Priznanja je Nikoli Rovčaninu, izvršnom direktoru EPCG, i Miru Vračaru, glavnom finansijskom direktoru uručila Nina Drakić, predsjednica Privredne komore Crne Gore.

Predrag Savić, GEN-I Slovenija

Neophodna regionalna berza

Predrag Savić

Na prvom simpozijumu energetike na temu „Novi energetske trendovi“ EPCG NET 2022, održanom u Budvi u organizaciji Elektroprivrede Crne Gore i Saveza energetičara, zapaženo izlaganje imao je, između ostalih, i Predrag Savić direktor za jugoistočnu i istočnu Evropu u GEN-I Slovenija. Savić je veliki poznavalac relacija koje vladaju na svjetskom, evropskom i regionalnom tržištu električne energije

Kako vidite aktuelnu situaciju, kada je riječ o tržištu električne energije u našem regionu?

Kada je riječ o regionu jugoistočne Evrope, stepen razvoja veleprodajnih tržišta električne energije pojedinih država je značajno različit. Države regiona koje pripadaju Evropskoj Uniji (Rumunija, Bugarska i Grčka) imaju veoma razvijena i u potpunosti liberalizovana tržišta, sa svim prisutnim tržišnim mehanizmima koji, pored ostalog, uključuju i nezavisne proizvođače električne energije, nezavisne kupce, kao i berze električne energije.

Sa druge strane, tržišta ostalih država regiona (koje se, u posljednje vrijeme, obično označavaju kao »West Balkan 6«) su slabije razvijena i manje liberalizovana tržišta, ali ipak imaju dosta funkcionalnih tržišnih mehanizama. Ako se u nastavku ograničimo na posmatranje država regiona koje nijesu članice Evropske Unije, generalno se može konstatovati da veleprodajno tržište električne energije u našem regionu funkcioniše, čvrsto je povezano sa tržištima u okruženju, ali ne i spojeno („kaplovano“). Bilateralno tržište je osnovno tržište u našem regionu, u posljednje vrijeme

uglavnom sa produktima do mjesec dana. Dominantni učesnici su državne elektroprivrede i državne proizvodne kompanije, koje svoje viškove električne energije plasiraju na tržište ili, u slučaju državnih elektroprivreda, takođe i kupuju nedostajuće količine električne energije za snabdevanje kupaca. Kada je riječ o učesnicima na tržištu koji se bave trgovinom električne energije („trgovcima“), prisutno je oko 15-tak trgovaca, uglavnom iz centralne i jugoistočne Evrope.

Koje berze trenutno aktivno posluju u našem regionu?

U našem regionu postoji SEEPEX, kao jedino organizovano tržište sa trgovinom za dan unaprijed standardnim produktima električne energije. Prije nekoliko godina je oformljeno, od strane SEEPEX i EEX, i tržište „fjučersa“, ali nema zainteresovanih učesnika. Razlog slabog interesovanja se može tražiti u dominantnim državnim elektroprivredama koje, za sada, nijesu prepoznale svoj interes za ovakve aktivnosti na tržištu. U posljednje vrijeme, sa ulaskom obnovljivih izvora električne energije (OIE) na tržište, se stvara potreba za uvođenjem likvidnog unutar-dana organizovanog tržišta. Koliko je poznato, prema sadašnjim procjenama, SEEPEX i BSP Soutppool bi trebalo da uvedu unutar dnevno tržište već u 2023. godini.

Da li postoje naznake dodatne liberalizacije tržišta električne energije u regionu?

Tržište električne energije u regionu je, u regulatornom smislu, liberalizovano, i za očekivati je da se liberalizacija nastavi i u praktičnom smislu. Međutim, sa aktuelnim poremećajem na veprodajnom tržištu, dolazi do toga da se maloprodajna tržišta djelimično regulišu različitim regulatornim intervencijama, kako bi se ublažio skok cijena, čime se praktično tržišta ponovo djelimično zatvaraju. Može se očekivati da u narednim godinama, sa uvođenjem naplate CO2 („carbon tax“) i više obnovljivih izvora električne energije na tržištu, maloprodajno tržište bude više otvoreno i u praktičnom smislu.

Kakva su iskustva u trgovini energijom, kod Vas u Sloveniji?

Tržište električne energije u Sloveniji je visoko razvijeno i u potpunosti liberalizovano već duži niz godina. Postoje više proizvođača i snabdevača koji su na tržištu, tako da je konkurencija velika i realna. Takođe, Slovenija je spona između jugoistočne, centralne i južne Evrope, tako da se dosta unutar nje trguje ili preko nje tranzitira električna energija. U planu je povezivanje Slovenije sa Mađarskom, čime će se omogućiti i efikasnije spajanje tržišta. Crna Gora se svojim položajem na energetske mreži može porediti sa Slovenijom, takođe kao veza između više različitih tržišnih oblasti. Naravno potrebno je tu vezu pojačati i prema Srbiji i Bosni i Hercegovini, kako

bi mogla da se, preko pomenutih država i Crne Gore, pojačati i veza prema Italiji.

Kakva je Vaša prognoza vezana za uspostavljanje regionalne berze električne energije?

Regionalna berza električne energije, prema našem mišljenju, je neophodna u našem regionu, jer je realnost takva da imamo više malih tržišta i praktično individualne berze, koje veoma teško da mogu da budu likvidne. Takođe, treba naglasiti i da je uspostaviti individualnu berzu trenutno dosta komplikovano, što se vidi iz činjenice da je od prvih inicijativa i obaveza uspostavljanja prošlo više od 5-6 godina, a njih nema ili su još uvek u procesu osnivanja. Regionalna berza ima veliku perspektivu i veliki potencijal, kao i odgovarajuće prednosti za svaku tržišnu oblast. Za učesnike

na berzi je prednost u lakšoj registraciji za više oblasti trgovanja, u harmonizaciji pravila, vremena, olakšanom pristupu sistemu i sl. Procjena je da će skoro osnovana regionalna berza električne energije ADEX opravdati svoje osnivanje, a njoj bi najverovatnije trebalo da se priključi i crnogorska berza MEPEX, a zatim, u nekoj kasnijoj fazi, moguće i HUPEX. U okviru nje bi trebalo priključiti i makedonsku berzu, a takođe i formirati i tržišnu oblast Bosne i Hercegovine. Time će se olakšati i dalji procesi povezivanja i spajanja oblasti, prvo Srbije i Crne Gore, a zatim ovih oblasti sa Mađarskom i Italijom.

Miodrag Vuković

Rovčaninu priznanje za najboljeg menadžera u 2021.

Izvršni direktor EPCG AD Nikšić, Nikola Rovčanin, primio je nedavno „Priznanje najboljem menadžeru“ za 2021. godinu, koje Solvent Rating Crna Gora dodjeljuje za odgovorno, savjesno i uspješno rukovođenje, kvalitetan sistematski rad te za razvoj i napredak preduzeća, saopšteno je iz Elektroprivrede.

Solvent Rating je kompanija koja posluje s ciljem da pomogne crnogorskim firmama u traženju novih klijenata, provjeri istih, naplati potraživanja i povećanju likvidnosti u poslovanju. Kompanija se, takođe, bavi edukacijom crnogorskih privrednika u pogledu mogućnosti korišćenja ovakvih informacija.

Ovo priznanje se dodjeljuje od 2016. godine, a stiže kao vrijedna potvrda kvaliteta, tim prije što je, prošle sedmice, Elektroprivredi Crne Gore, u sklopu projekta „100 najvećih u Crnoj Gori“, dodijeljeno dvostruko priznanje – za najveći prihod i najveću dobit u 2021. godini.

Miodrag Vuković

EPCG obavila prvu transakciju na SEEPEX-u

EPCG AD Nikšić je sredinom prošlog mjeseca preko preduzeća, EPCG d.o.o. Beograd, obavilo prvu transakciju na SEEPEX-u (licencirani operator za organizovano tržište električne energije u Beogradu), čime je našoj kompaniji omogućeno da na toj berzi, neposredno, plasira višak, odnosno kupuje nedostajuće količine električne energije.

Kako je riječ o tržištu day-ahead (danas za sutra), ova novina omogućava EPCG

da još bolje iskoristi sopstvenu proizvodnju, prvenstveno onu iz HE "Piva", budući da se ona nadalje može plasirati po najboljim mogućim cijenama, tj. najskupljim profilima. Na ovaj način se, postepeno, naša kompanija uključuje u neposredno trgovanje na inostranim tržištima, a sljedeći korak će biti registracija kompanije na nekoj od berzi iz država članica EU. Do sada je EPCG, za usluge ove vrste, koristila partnerske firme.

Popust za manju potrošnju

Elektroprivreda Crne Gore donijela je novu politiku popusta koja će važiti od 1. jula do 30. septembra, a kojom će se stimulisati manja potrošnja električne energije. Odlukom Odbora direktora odobrava se popust za domaćinstva priključena na elektrodistributivni sistem, koje snabdijeva EPCG, a koja su bez duga za utrošenu električnu energiju na kraju obračunskog perioda.

◀ *Popust od 13 odsto na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga, odobrava se članovima Zlatnog tima sa mjesečnom potrošnjom ispod 500 KWh. Ostalim redovnim kupcima sa mjesečnom potrošnjom ispod 500 KWh odobrava se popust u visini od pet odsto na vrijednost obračunate aktivne električne energije i mrežnih usluga. Svrha ovakve politike popusta*

jeste podsticanje štednje.

Svrha ovakve politike popusta je podsticanje štednje i racionalizacija potrošnje električne energije, jer se cijeli svijet trenutno nalazi u stanju energetske krize,.

Miodrag Vuković

Nikšić dobio Solarni park

Solarni park

U vrijeme kada se sve više priča o energetskej efikasnosti obnovljivim izvorima energije Nikšić je dobio prvi solarni park. Sistem koji će raditi zahvaljujući snazi sunca instaliran je na platou Doma revolucije.

Solarni park se sastoji od solarnog drveta, pet solarnih klupa, solarne nasrešnice, koje mogu građani koristiti.

Predsjednik Opštine Nikšić Marko Kovačević u uvodnoj riječi na 2. INER prekograničnoj konferenciji čestitao je Aldi na INER projektu, koji je, kako kaže, došao u pravo vrijeme, pogotovo za Opštinu Nikšić ali i za cijelu Crnu Goru, jer se paralelno odvija i realizacija jednog drugog projekta koji radi EPCG na jednom širem nivou.

◀ U pitanju je projekat 3000+ i 500+ ugradnja solarnih panela na krovovima kuća iz grada i nekako ovaj projekat

upravo podupire ovo što je jako važno za ekonomiju Crne Gore i našeg grada, tako što kod ljudi osvjetljava tu stranicu energetske efikasnosti, gdje ćemo mi upravo kroz ovaj solarni park što se danas postavlja i solarno stablo moći našim građanima da prikažemo kako to funkcioniše na djelu. Oni će u sve to moći da se uvjere na licu mjesta prije nego što se odluče da i sami u svojim domovima nešto slično urade, istakao je Kovačević.

Koordinatorica projekta Ana Milović Jasikovac kazala je da su konferencijom čiji je naziv „Obnovljivi izvori energije i energetske menadžment u javnom sektoru u prekograničnoj oblasti - zajednički izazovi i rješenja“ htjeli da povežu nacionalne i lokalne politike i strateški okvir sa ovom temom.

◀ Cilj INER projekta je promocija obnovljivih izvora energije, pametno upravljaj-

nje energijom i promocija energetske efikasnosti. Osim što smo donijeli sa INER-om značajna strateška dokumenta, kao što su energetske pregledi pet javnih objekata i tipologija lokalnih zgrada odnosno lokalna tipologija, gdje je Nikšić prvi zajedno sa Cetinjem u Crnoj Gori koji ima tu tipologiju, realizovali smo i pokaznu akciju upotrebe obnovljivih izvora energije, a to je solarni park na platou Doma revolucije uz podršku Opštine Nikšić, istakla je Milović Jasikovac.

Konferencija je organizovana u saradnji sa Opštinom Nikšić u okviru INER projekta, finansiranog iz IPA prekograničnog programa saradnje Crne Gore, Bosne i Hrvatske, a na njoj su učestvovali predstavnici Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, Ministarstva kapitalnih investicija, EPCG i drugih relevantnih institucija.

Na novoj bijeloj listi 250 firmi

Uprava prihoda i carina (UPC) objavila je novu "bijelu listu poreskih obveznika na kojoj se nalazi 250 firmi koji uredno izmiruju sve obaveze prema državi i povjericima.

Iz UPC je objašnjeno da kriterijumi na osnovu kojih je sačinjena lista obuhvataju ažurnost poreskih obveznika po pitanju obračunavanja poreza i podnošenja poreskih prijava, urednost u izmiravanju poreskih obaveza i stepen regularnosti poslovanja uočen u inspekcijским nadzorima.

Uredne poreske platiše, među državnim firmama su Elektroprivreda, Crnogorski elektroprenosni sistem, Crnogorski operator tržišta električne energije, Monteput...

Na listi su nalaze komercijalne banke: Crnogorska komercijalna banka, NLB banka, Hipotekarna banka, Prva banka, Erste banka, Zapad banka, Adiko ban-

ka, osiguravajuće kuće Generali, Unika, Lovćen, Sava, Grave, trgovačke kompanije Voli Trade, Franca, HD Laković, Okov, Kips, Bar-kod...

Pored njih, između ostalih, na listi su i Crnogorski telekom, Jugopetrol, Fidija, Novi Volvox, Ledo, Zetogradnja, Pomorski saobraćaj, Trebjesa Nikšić, Namos Dajković...

Iz UPC su poručili da kroz pružanje podsticaja i jačanje shvatanja o značaju urednog izmirivanja poreskih obaveza, nastoje da sa poreskim obveznicima trasiraju zajednički put kojem je krajnji cilj briga o državnom budžetu na opštu dobrobit.

Inflacija u junu 1,8 odsto

Cijene proizvoda i usluga lične potrošnje, mjerene indeksom potrošačkih cijena, u junu su, u odnosu na maj, bile u prosjeku više 1,8 odsto, pokazuju podaci Monstata.

Potrošačke cijene u junu su u odnosu na isti mjesec prošle godine, u prosjeku bile više 13,5 odsto.

◀ Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena u grupama čvrsta goriva, mlijeko, sir i jaja, usluge smještaja, ulja i masti, usluge za održavanje i popravku stanova, meso, voće, šećer, džem, med, čokolada i slatkiši - rekli su iz Monstata.

Potrošačke cijene su u periodu od januara do juna, u poređenju sa istim periodom prošle godine, u prosjeku više 9,8 odsto.

Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI), u %

Posmatrano po glavnim grupama proizvoda i usluga prema namjeni potrošnje, u junu je u odnosu na prethodni mjesec, zabilježen rast u grupama restorani i hoteli 7,6 odsto, stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva 4,4 odsto, alkoholna pića i duvan, namještaj, oprema

za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana i zdravlje po dva odsto, ostala dobra i usluge 1,6 odsto, hrana i bezalkoholna pića 1,5 odsto, prevoz 1,1 odsto, rekreacija i kultura 0,2 odsto, kao i komunikacije 0,1 odsto.

Uspješno završeni programi „Osposobljavanje za samostalan rad“ i „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“

Stručnost i profesionalizam zaposlenih u EPCG došli do punog izražaja

Naplatni punkt

U nastojanju da što većem broju građana pruži priliku da unaprijede radne sposobnosti i nađu posao koji će im omogućiti egzistencijalnu sigurnost, Elektroprivreda Crne Gore je u saradnji sa Zavodom za zapošljavanje, tokom prve polovine godine, realizovala programe obuke u okviru kojih je osposobljeno 35 polaznika sa III i IV1 nivoom kvalifikacije obrazovanja

U okviru programa aktivne politike zapošljavanja koje sprovodi i finansijski podržava Zavod za zapošljavanje Crne Gore, a u cilju pripreme nezaposlenih lica za zapošljavanje, u našoj kompaniji, uspješno su realizovani programi: „Osposobljavanje za samostalan rad“ i „Osposobljavanje za rad kod poslodavca“.

Jedan o polaznika programa bio je i Vladimir Lončović, elektrotehničar, koji je u našoj kompaniji osposobljavan za poslove iz portfelja FC Snabdijevanje. Upoznao se sa poslovnim procesima

prilikom sklapanja ugovora o snabdijevanju i pravljenja sporazuma o izmirenju duga za električnu energiju, prijema zahtjeva i prigovora kupaca te arhivskim poslovima, a upoznat je i sa načinima i tonom komunikacije i kontakta sa kupcima, kao i poslovima gotovinske naplate, uplate dnevnih pazara i drugim administrativnim poslovima.

Lončović je zadovoljan odnosom kolega iz nikšičkog Snabdijevanja prema njemu, njihovom profesionalnošću i željom da mu objasne sve finese posla,

pa iz naše kompanije, kaže, nosi samo pozitivne utiske.

◀ *Izuzetno sam zadovoljan programom. Tokom ovih šest mjeseci sam naučio zaista mnogo i to u divnoj atmosferi. Drago mi je da sam upoznao mnogo kolega, dobrih ljudi. Moja želja i nadanje je da ću, na neki način, moći da nastavim svoj angažman u Elektroprivredi Crne Gore, i postanem dio ovog uspješnog tima – rekao je Lončović.*

Vladimirova mentorka na programu os-

Vladimir Lončović

posobljavanja bila je **Marija Abramović**, šefica OJ Snabdijevanje Nikšić. Marija kaže da je jako zadovoljna obostranim učinkom tokom minulih šest mjeseci.

◀ *Zaista smatram da je ovaj program sjajan te da pripravnici imaju dovoljno vremena da se obuče za konkretne poslove. Naravno, od zalaganja obje strane zavisi kakav će biti ishod, odnosno da li će pripravnik izaći dovoljno obučen da samostalno obavlja poslove. U ovom slučaju, činjenica je da smo i mi i naš pripravnik bili na visini zadatka. Sve kolege su dale sve od sebe da ga obuče, a on je bio vrijedan i zainteresovan. Svakako, naš rukovodilac Marinko Koprivica i ja bili smo tu kao podrška – kazala je Abramović.*

Poput Vladimir Lončovića u našoj kompaniji stručno je osposobljeno još 34 nezaposlenih lica sa III i IV1 nivoom

stručne kvalifikacije koji se trenutno nalaze na evidenciji Zavoda za zapošljavanje.

Posvećenost naše kompanije prepoznali su i u Zavodu za zapošljavanje Crne Gore. Prema riječima Stevana Pješčića, predstavnika Zavoda, obostrano poštovanje i uvažavanje našu kompaniju izdvajaju od svih drugih učesnika programa.

◀ *O svim segmentima saradnje imam samo pozitivne utiske. Jovana Božović, sa kojom sam sarađivao iz EPCG je sjajna i organizovana, u poslu izuzetno tačna i odgovorna. Sva obavještenja stizala su blagovremeno, a program obuke je u punom obliku protekao po planu. Nijesu ovo samo protokolarne stvari, puko slovo na papiru, nego jedna saradnja koja je za ocjenu 10, u kojoj su obje strane maksimalno ispoštovane. Zaista mi je mnogo žao što se drugi učesnici pro-*

grama ne mogu mjeriti sa EPCG, kazao je Pješčić.

Svim učesnicima programa, na osnovu realizovanih planiranih aktivnosti, pokazanih teoretskih i praktičnih znanja i izvještaja o napretku koje su njihovi mentori dostavljali u skladu sa zaključenim ugovorima o realizaciji programa, izdata su uvjerenja o uspješno obavljenom programu i stečenom radnom iskustvu u nivou kvalifikacije obrazovanja koju posjeduju.

Nadamo da su svi učesnici programa zadovoljni odnosom EPCG kao poslodavca, kolega i svojih mentora koji su im bili velika podrška u sticanju znanja za obavljanje poslova određenog zanimanja. Tržište rada, s druge strane, dobilo je značajne kadrovske resurse na koje se u budućnosti itekako može računati.

Stefani Eraković

Pješčić: Nijesu ovo samo protokolarne stvari, puko slovo na papiru, nego jedna saradnja koja je za ocjenu 10, u kojoj su obje strane maksimalno ispoštovane.

Saradnja CEDIS-a i EBRD na projektima „Pametnih mreža”

Detalj sa
događaja

Potpisivanjem Mandatnog pisma sa predstavnicima Evropske banke za rekonstrukciju i razvoj, koje je danas upriličeno u prostorijama kompanije, CEDIS je dobio prvo konceptualno odobrenje za pregovore oko uslova finansiranja projekata iz oblasti “pametnih mreža”. Implementacija “pametnih mreža” u elektrodistributivni sistem podrazumijeva uspostavljanje SCADA/ADMS sistema za daljinsko upravljanje distributivnim trafostanicama (110/35kV, 110/20kV, 110/10 kV, 35/10 kV) na cijelom području Crne Gore, čija je vrijednost projektovana na 25 miliona eura.

◀ *Projekti koje CEDIS planira da realizuje se poklapaju sa “zelenom agendom” koja je u fokusu djelovanja EBRD, zbog čega vjerujem u našu plodotvornu saradnju, ne samo na ovom nego i na nizu ostalih projekata koje imamo u planu. Već narednih dana očekujemo potpisivanje ugovora sa konsultantom za projekat implementacije SCADA sistema, a s obzirom da se na pripremi radi intenzivno već neko vrijeme, takođe očekujem da konsultantu neće biti potrebno mnogo vremena da pristupi projektu i krene sa aktivnostima - istakao je Vladimir Čađenović, izvršni direktor CEDIS-a.*

Implementacijom SCADA/ADMS sistema postiže se efikasno upravljanje elektromrežom na osnovu informacija o procesima na mreži u realnom vremenu, uključujući i vizualizaciju mrežnih procesa i mogućnost blagovremene reakcije u cilju izbjegavanja preopterećenja, samim tim i smanjenje broja prekida, odnosno sigurnije i kvalitetnije napajanje električnom energijom za korisnike. Potpuna transparentnost dešavanja na mreži omogućuje i značajne uštede kroz dodatno snižavanje nivoa gubitaka u elektrodistributivnom sistemu. Takođe, napredni sistemi upravljanja elektrodistributivnom mrežom predstavljaju nezaobilaznu potporu procesu “zelene tranzicije” jer omogućavaju detaljnu informaciju i efikasno upravljanje tokovima energije iz obnovljivih izvora.

◀ *Ovo je vrsta projekata koju želimo da vidimo u Crnoj Gori i regionu. Ne moram napominjati koliko je važna energetska efikasnost i integrisanje obnovljivih izvora energije. Vrlo je važno da kompanije poput CEDIS-a imaju finansijskog kapaciteta da direktno saraduju sa nama, bez uplitanja države u smislu garancija. Vjerujem da je ovo važan korak za našu dalju saradnju, naglasio*

je Matteo Colangeli, direktor EBRD za Zapadni Balkan.

Planirano je da projekat teče fazno, na način što bi implementacija centralnog SCADA/ADMS sistema i integracija 40 trafostanica naponskog nivoa 35/10kV i 110/35/10kV obuhvatila teritoriju Podgorice i primorske opštine. Naredna faza bi podrazumijevala proširenje projekta na preostali dio Crne Gore i obuhvatila sve objekte naponskog nivoa 35/10kV i 110/35/10kV. U okviru treće faze implementirani SCADA sistem bi integrisao i određeni broj trafostanica 10/0.4 kV i rastavnih elemenata na 10kV.

Sastanku su prisustvovali predsjednik Odbora direktora CEDIS-a, Rajko Radošević, izvršni direktor Vladimir Čađenović sa saradnicima, direktori kancelarija EBRD za Jugoistočnu Evropu i Zapadni Balkan Charlotte Ruhe i Matteo Colangeli, i Remon Zakaria, šef Kancelarije Evropske banke za obnovu i razvoj za Crnu Goru.

Miodrag Vuković

Drobilično postrojenje Maljevac

Poboljšani uslovi rada

Maljevac

Drobilično postrojenje Maljevac, koje posluje u okviru sektora Promet Rudnika uglja, remontovano je, čime je omogućen njegov neometan rad u narednih deset do 15 godina.

Iz Rudnika uglja je saopšteno da popularna Drobilana radi 24 sata dnevno, u tri smjene.

◀ Kroz Drobilanu, koja se nalazi u neposrednoj blizini Termoelektrane (TE) Pljevlja, godišnje prođe oko 1,5 miliona tona uglja, što jasno ukazuje na stratešku važnost ovog postrojenja - kazali su iz Rudnika uglja.

Ipak, kako su naveli, postrojenje i uslovi rada u njemu su godinama i decenijama unazad bili na veoma niskom nivou.

◀ U periodu od 13. maja do 17. juna, dok je trajao redovni remont TE, izvršen je veliki remont drobilinih postrojenja. Najznačajnija aktivnost u ovom procesu je remont rotora drobilice, koji je realizovala nikšička kompanija Hiperion - navodi se u saopštenju.

Vrijednost posla iznosila je 62 hiljade eura bez poreza na dodatu vrijednost (PDV).

Rukovodilac Drobilane i rudarski inženjer, Aleksandar Ljubojević, rekao je da je remontom rotora omogućen neometan rad drobilice u narednih deset do 15 godina.

◀ U sklopu velikog remonta izvršeno je novo dihtovanje traka, zamijenjeni su valjci koji su bili dotrajali i neupotrebljivi, a izvršena je i sanacija drobilice oko samog rotora - kazao je Ljubojević.

On je dodao da će projekat temeljne modernizacije cijelokupnog postrojenja, koji će podrazmijevati i ugrađivanje takozvanog sistema za otprašivanje, biti realizovan tokom višemjesečne obustave rada TE zbog poslova na ekološkoj rekonstrukciji.

Mašinski inženjer na održavanju drobilinih postrojenja separacije Doganje i Drobilane Maljevac, Stefan Knežević, saopštio je da su, u međuvremenu, kao kompenzacija nabavljeni namjenski industrijski usisivači od firme Ekovent iz Sarajeva, koji u značajnoj mjeri neutrališu štetni efekat prisutnih mikročestica.

◀ Zaista su značajni radovi sprovedeni

na Drobilani. Mogu slobodno da kažem da je izvršni direktor Milan Lekić jedini direktor koji je, poslije skoro 40 godina, došao u naše postrojenje i pobrinuo se za radnike - rekao je Knežević.

Iz Rudnika uglja su kazali da se odgovoran odnos aktuelnog rukovodstva kompanije prema uslovima rada u Drobilani pokazao i na sljedećem primjeru:

◀ Građevinska služba Rudnika je u periodu od 13. maja do 17. juna izvršila veliku rekonstrukciju i adaptaciju upravnog objekta Drobilane, koji se nalazio u katastrofalnom stanju. Zamijenjena su ulazna vrata i prozori na objektu, kancelarije su okrečene, postavljeni su novi patosi, adaptiran toalet, napravljena je sala za sastanke, kao i čajna kuhinja za zaposlene - saopštio je Ljubojević.

On je dodao da u taj objekat, bezmalo četiri decenije, nije uloženo praktično ništa.

◀ U dogledno vrijeme u planu je i izgradnja prozivnice za radnike koja će zamijeniti kontejner koji je renoviran upravo zahvaljujući kolegama iz Građevinske službe - navodi se u saopštenju.

Prostor oko upravnog objekta je oplemenjen sa 30 zasada četinarskog drveća, ofarbano je preko 120 metara zaštitne bankine, kao i ograda na mostu. Posječeno je korovsko rastinje, a u blizini upravnog objekta postavljene su rigole.

Referent za obračun normi, Slavica Medenica, kao dugogodišnji radnik na Drobilani, saopštila je da je Građevinska služba uradila kvalitetan posao.

◀ Upravni objekat je bio kompletno zapušten, to je bilo jedno ruglo. Nikada nijesmo imali ni prostor da skuvamo kafu, nego smo improvizovali. Prozori su bili toliko propali da je kroz njih ulazila prašina u kancelarije. Zahvalni smo izvršnom direktoru zbog svega što je uradio za uslove rada u Drobilani - poručila je Medenica.

Projekat gradnje hidroelektrana na Drini

Gradnja hidroenergetskog Sistema Gornja Drina, zajednički projekat Elektroprivrede Srbije (EPS) i Elektroprivrede Republike Srpske (ERS), od velike je važnosti zbog regionalne saradnje i prilično složene energetske situacije u svijetu. HES Gornja Drina je zajednička projektna kompanija EPS-a, s vlasničkim udjelom od 51%, i ERS-a (vlasnički udjel od 49%), osnovana radi izgradnje hidroelektrana Buk Bijela, Foča i Paunci na gornjem toku rijeke Drine u Republici Srpskoj. (energetika-net.hr)

EPS uvozi struju i uglj

EPS još plaća ceh prošlogodišnjeg kolapsa na kopovima i obnovačkim termoelektranama - uvozi i struju i uglj. Za to Ministarstvo rudarstva i energetike na sudu traži i odgovornost bivšeg direktora Milorada Grčića i njegovih saradnika. Analiza Fiskalnog savjeta pokazuje da je gubitak pola milijarde eura. Analiza takođe pokazuje da je nedovoljno ulaganja u opremu, nove kopove i ekologiju, otjeralo EPS u gubitke i zaduživanje.

Srbija u međuvremenu uvozi struju i to 10 gigavat-sati dnevno, što je oko milion i po do dva miliona eura svakoga dana, jer cijena megavata dostiže i 400 eura. Iz državnih organa najavljuju poskupljenje struje već ove godine, a tu mjeru predlaže i Fiskalni savjet i to bar 15 do 20 odsto, ali i da se napravi paket koji će zaštititi najugroženija domaćinstva. (energetskiportal.rs)

EPS u gubitku od 29,8 milijardi dinara u prvom kvartalu

Elektroprivreda Srbije (EPS) je u prvom kvartalu ove godine zabilježila neto gubitak od 29,8 milijardi dinara, uz poslovne prihode od 96,5 milijardi dinara. Ovako loš rezultat EPS objašnjava, između ostalog, velikim padom proizvodnje, kupovinom električne energije na tržištu i zamrznutim cijenama za krajnje kupce. Ogroman neto gubitak je rezultat je „značajnog pogoršanja poslovanja“ u posljednjem kvartalu prošle i prvom kvartalu ove godine, navodi se u izvještaju EPS-a. U posljednjem kvartalu 2021. godine, proizvodnja je pala je na 91,3% plana, zbog manje proizvodnje u termoelektranama, koje su ostvarile 80,7% plana. Pad proizvodnje električne energije u prvom kvartalu 2022. je bio još veći, ukupno 21% u odnosu na isti prošlogodišnji period, pri čemu su hidroelektrane imale pad od 30%, a termoelektrane 16%. EPS je za prvi kvartal 2022. godine nabavio struje za 219,2 miliona eura, dok godinu dana ranije nije ni bilo nabavke. U martu je struja kupovana za 285,5 eura po MWh, a prodavana za 66,4 eura po MWh. (energetskiportal.rs)

Hrvatska: Istraživanje potencijala geotermalne energije

Na bušotini Kutnjak-1 u Varaždinskoj županiji, u toku su istražni radovi u polju Lunjkovec-Kutnjak koje provodi kompanija Bukotermal. Radovi će uključiti istraživanja potencijala geotermalne energije te ispitivanje i testiranje postojećih bušotina. Varaždinska županija i Opština Mali Bukovec zajednički će uložiti 19 miliona kuna u to istraživanje. Očekujemo da se u prvoj fazi izgradi manja elektrana i dodatno iskoristi toplina za plastenike i staklenike, rekao je predsjednik Županijske skupštine Josip Križanić, dodavši kako će Varaždinska županija rebalansom dokapitalizovati Bukotermal s 12,5 miliona kuna. (energetika-net.hr)

Prva vjetroelektrana EPS-a

U Srbiji je započela izgradnja prve vjetroelektrane „Elektroprivrede Srbije” koja će se prostirati na lokacijama Drmno, Petka, Ćirikovac i Klenovnik. Ona će biti izgrađena na prostoru zatvorenih površinskih kopova i odlagališta ogranaka „TE Kostolac”. Vjetroelektrana će imati dvadeset generatora sa ukupnom snagom sedamdeset i tri megavata, a ukupna vrijednost projekta iznosiće oko 114 miliona eura. Budući Vjetroпарк će, prema ranijim procjenama, proizvoditi oko 115 miliona kilovata-časova električne energije na godišnjem nivou, što će biti dovoljno da se snabdijeva oko 30.000 domaćinstava. (energetskiportal.rs)

Čazma dobila prvi biološki bazen

Čazma Natura, najveći projekt u istoriji tog najstarijeg grada u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji, završen je početkom jula. Vrijednost tog projekta koji Čazmu pozicionira kao novo turističko središte i grad ‘zelenog’ turizma je 26 miliona kuna. Srce projekta je prvo javno biološko kupalište u Hrvatskoj, javlja Bjelovarsko-bilogorska županija. Podsjećamo, riječ je o bazenima koji su već hit u Austriji, Njemačkoj i Sloveniji i za čije se čišćenje ne koriste hemikalije (klor), već se voda pročišćava na okolišno prihvatljiv način korištenjem biljaka i biofiltara. Tako se, naime, održava biološka ravnoteža unutar sistema. Inače, projekat Čazma Natura obuhvaća uređenje Arboretuma, Multifunkcionalnog centra, Medjama – prirodnog staništa ptica i vodozemaca, gradnju moderne Zelene tržnice te, među ostalim, uređenje šetališta uz rijeku Česmu. (energetskiportal.rs)

Federacija BiH zabranila gradnju malih HE

Federacije BiH je definitivno zabranila izgradnju malih hidroelektrana, nakon što su to godinama tražili građani. Gornji Dom naroda Parlamenta prihvatio je izmjene Zakona o električnoj energiji kojim se ne dopušta izgradnja novih mHE do 10 MW. Inače, U pogonu je trenutno čak 120 malih hidroelektrana, od čega 69 u Federacija i 51 u Republici Srpskoj. U pripremi ih je čak 353 (207 u Federaciji i 146 u Republici Srpskoj). Po tim brojkama je susjedna država evropski rekorder. (energetika-net.hr)

Hrvatska: Prodata 463 nova električna automobila

U Hrvatskoj su za pola godine registrovana 463 nova električna automobila, što je za 16,9 % ili 67 vozila više u odnosu na isto razdoblje u 2021. godini. Prema podacima agencije Promocija plus, najviše ‘električara’, njih 73, prodao je francuski proizvođač automobila Renault. Na drugom mjestu nalazi se Dacia, koja je u promatranom razdoblju prodala 63 električna vozila. Zatim, slijede Audi (58), Volkswagen (51) i Opel (42). Od početka godine je bilo novoregistrovano i 39 Tesli te 30 Škoda koje pokreće elektromotor koristeći električnu energiju. Inače, u Hrvatskoj je ukupno registrovano 23.535 novih osobnih vozila, što je za 9,8 posto manje u odnosu na isto razdoblje u prethodnoj godini (26.103). (energetika-net.hr)

SAD odustaje od sankcija na rusku naftu?

Glavni saradnici američkog predsjednika Joea Bidena zabrinuti su da bi ekonomiju krajem godine mogao pogoditi ozbiljan šok koji bi zemlju mogao odvesti u iscrpljujuću recesiju. Zbog toga SAD umjesto zabrane - kakvu je uvela Evropska unija, pod patronatom SAD-a - planira uvesti ograničenje maksimalne cijene ruske nafte. Zvaničnici Bijele kuće strahuju da bi nova runda evropskih sankcija čiji je cilj obuzdavanje dotoka ruske nafte do kraja godine mogla dovesti do novog skoka cijena energije, što bi pogodilo već opterećene potrošače i gurnulo Sjedinjene Države i druga gospodarstva u jaku recesiju, piše The New York Times.

Taj lanac događaja mogao bi pogoršati već ozbiljnu krizu opskrbe hranom koja muči zemlje širom svijeta. Kako bi spriječili takav ishod, američki zvaničnici uhvatili su se nikad prije isprobanog plana s ciljem snižavanja globalnih cijena nafte - plana koji bi nadopunio evropske sankcije i omogućio nastavak kritičnih tokova ruske sirove nafte na globalnim tržištima, ali po znatno nižoj cijeni. Ekonomije su već počele reagovati smanjenjem cijene nafte zadnje dvije nedjelje jer se vidi da svijet pod ovako visokim cijenama tone u recesiju, koja bi mogla završiti velikom ekonomskom krizom, kao što najavljuje sve veći broj ekonomista. Cijena nafte na trgovanju u Londonu sada je na 107 USD (-4,1). (*energetika-net.hr*)

Kanada vraća popravljenu turbinu za Sjeverni tok 1

Kanada će Njemačkoj vratiti popravljenu turbinu koja je potrebna za gasovod Sjeverni tok 1 i mogla bi "pomoći u osiguravanju kontinuiranog protoka energije dok Evropa ne okonča svoju zavisnost o ruskom gasu", rekao je kanadski ministar prirodnih resursa. Portparol njemačke vlade pozdravio je odluku "kanadskih prijatelja i saveznika". Ranije je Rusija navela odgođen povrat turbine koju je njemački Siemens Energy servisirao u Kanadi kao razlog za smanjenje protoka na 40% kapaciteta kroz Sjeverni tok 1 Rusija u Njemačku. Ukrajinsko ministarstvo energetike i vanjskih poslova objavilo je da se odluka svodi na prilagođavanje sankcija nametnutih Moskvi i pozvali su da se ona poništi. (*energetika-net.hr*)

U Njemačkoj na pomolu ozbiljna recesija

U Njemačkoj bi se mogla ukazati ozbiljna recesija ako ruski gas prestane doticati, upozorava Udruženje njemačkih industrijskih i trgovinskih komora (DIHK). Pad gospodarske proizvodnje mogao bi iznositi 10 % ili više kada dođe zima, rekao je predsjednik DIHK-a Peter Adrian, koji tvrdi da Savezna vlada treba ukinuti ograničenja kako bi kompanije mogle brže uspostaviti alternativu gasu. Iako njemačka Savezna vlada nastoji postaviti plutajuće terminale za prihvatanje ukapljenog prirodnog gasa (LNG), oni neće biti spremni do kraja godine, kada krene zima. Inače, tokom financijske krize 2009., bruto domaći proizvod (BDP) u Njemačkoj smanjio se za 5,7 %, tokom krize izazvane koronavirusom 2020. godine BDP je pao 4,6 posto, izvijestila je DPA. (*energetika-net.hr*)

Vlasti Australije pozivaju ljude da gase svijetla

Australijski ministar energetike pozvao je domaćinstva u Novom Južnom Velsu, državi u kojoj se nalazi najveći grad u zemlji Sidnej, da gase svijetla usljed energetske krize. Kris Boven kaže da ljudi ne bi trebalo da koriste struju dva sata svake večeri „ako imaju takve mogućnosti”. Apel je uslijedio nakon što je glavno tržište električne energije u Australiji suspendovano zbog skoka cijena. Australija je jedan od najvećih svjetskih izvoznika uglja i tečnog prirodnog gasa, ali se od prošlog mjeseca bori sa krizom električne energije. Tri četvrtine električne energije u zemlji se i dalje proizvodi pomoću uglja. Ovogodišnje poplave pogodile su neke rudnike uglja u Novom Južnom Velsu i Kvinslendu, dok su tehnički problemi prekinuli proizvodnju u dva rudnika koji snabdijevaju najveću elektranu na uglj u Novom Južnom Velsu. Otprilike četvrtina australijskih kapaciteta za proizvodnju električne energije na uglj trenutno je van pogona zbog neočekivanih prekida.

Cijene električne energije na veleprodajnom tržištu porasle su na više od 300 australijskih dolara (200 eura) po megavat-satu, gornje granice cijene koju je odredio tržišni regulator, australijski operater tržišta energije (Aemo). (*Balkangreenenergy*)

Šel gradi najveću fabriku zelenog vodonika u Evropi

Angloholandska naftna i gasna kompanija Šel planira da izgradi najveću fabriku za proizvodnju zelenog vodonika u Evropi. Fabrika će biti napravljena u Roterdamu i počće da radi 2025, saopštio je taj energetski gigant.

Nova fabrika, Holand Hidrogen I, moći će da proizvode do 60.000 kilograma vodonika dnevno. Za proizvodnju će biti korišćena obnovljiva energija dobijena iz priobalnog vjetroparka Holandse Kust, koji je takođe dijelom u vlasništvu Šela.

Dobijenim vodonikom će se snabdijevati postrojenje u Roterdamu, gdje će zamijeniti dio „sivog“ vodonika koji se koristi u toj rafineriji. (*Balkangreenenergy*)

Nova vjetroelektrana na sjeveru Poljske

Italijanska energetska kompanija ERG je saopštila da je puštila u rad vjetroelektranu (VE) Piotrków snage 24,5 MW. Nakon što ta vjetroelektrana na sjeveru Poljske, koju je razvio i izgradio ERG, bude u punom pogonu, proizvođiće 76 GW h električne energije godišnje. Puštanjem u pogon VE Piotrków, dodatno učvršćujemo našu prisutnost u Poljskoj, gdje dostižemo 106 MW instalisanog kapaciteta iz vjetroenergije, uz još 36 megavata koji će biti dodani do kraja godine jer je odmakla gradnja u mjestu Laszki, izjavio je Paolo Merli, glavni izvršni direktor ERG-a. (*energetika-net.hr*)

Gradi se gigantski solarni park u Rumuniji

U Rumuniji će se graditi najveći solarni park u zemlji snage 1.000 MW, a nedavno je ovaj projekat dobio i tehničko odobrenje za priključenje na mrežu, javljaju rumunski mediji. Solarni park će se nalaziti u gradu Aradu nedaleko od granice sa Mađarskom, a u njega će biti uloženo oko 700 miliona eura. Prema pisanju rumunskih medija, solarni paneli će zauzimati nekoliko hiljada hektara, a radovi bi trebalo da budu okončani 2024. godine. Ovaj projekat okarakterisan je kao najznačajniji zeleni projekat u istoriji zemlje koji će otvoriti preko 1.000 novih radnih mesta. Trenutno najveća operativna solarna elektrana u Rumuniji ima kapacitet od samo 60 MW, dok snaga najvećeg vetroparka iznosi 260 MW. ([energetskiportal.rs](#))

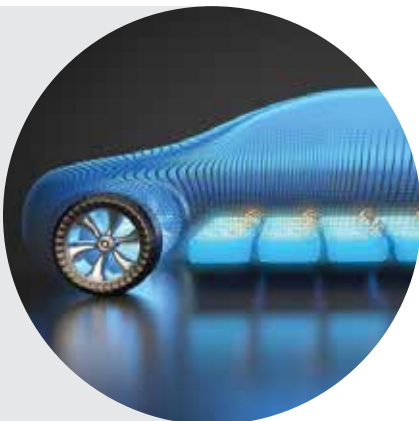
Kina dominira u izgradnji vjetroelektrana

Kina odlučno ide ka tome da to postigne karbonsku neutralnost do 2060. godine. U ovoj zemlji intenzivno rade na tome da sve više koriste obnovljive izvore energije. Tako su 2021. godine instalirali 48 gigavata vjetroelektrana i 53 gigavata solarnih elektrana. Kina se posebno ističe u tome što je prošle godine instalirala nove vjetroelektrane na moru, čak 12,7 gigavata, što je više nego bilo koja druga zemlja na svijetu uspjela da instalira u poslednjih pet godina, prenose svjetski mediji. Puštanje u rad novih kapaciteta Kinu stavlja na prvo mjesto kada je riječ o upravljanju vjetroelektranama na moru, sa 26 gigavata od ukupno 56 gigavata instaliranih širom svijeta. ([energetskiportal.rs](#))

Italija: Ograničava se upotreba vode zbog suše

U italijanskoj pokrajini Emilija-Romanja velika je kriza zbog ekstremne suše. Proglašena je godišnja regulacija u Bolonji i okolini kojom se ograničava upotreba vode za piće. Vremenska prognoza pokazuje rast temperature iznad 43 stepena Celzija u djelovima Italije koja već trpi posledice suše. Vodene akumulacije se smanjuju, a ugrožena je poljoprivredna proizvodnja. Udruženje poljoprivrednika Koldireti navodi da je ugroženo 40 odsto poljoprivrednog zemljišta. Padavina je bilo veoma malo još od novembra 2021. godine. Vodostaj u rijeci Po je izuzetno nizak, najniži u poslednjih 70 godina. Procjene govore da nedostaje tri milijarde kubnih metara vode. Zbog porasta potrošnje nivo jezera Mađore je opao za jedan metar i to za samo tri dana. ([energetskiportal.rs](#))

Prva evropska fabrika baterija

Volkswagen grupa počela je graditi svoju prvu fabriku baterija za električne automobile u Evropi, a slijedi ih još. Cilj tog vodećeg njemačkog proizvođača automobila je zaposliti do 20.000 ljudi u Evropi u svojoj novoj kompaniji za proizvodnju baterija PowerCo u Salzgitteru na jugoistoku Donje Saske. Prema očekivanjima, PowerCo će generisati više od 20 milijardi eura (20,3 milijarde dolara) godišnje prodaje do 2030. Očekuje se otvaranje oko 5000 novih radnih mjesta u Salzgitteru, gdje VW već zapošljava gotovo 7000 ljudi u svojoj fabrici motora. Nova fabrika bi s proizvodnjom baterija trebala početi 2025. godine, budući da se proizvodnja motora s unutrašnjim izgaranjem postupno ukida. S vremenom, fabrika bi mogla proizvoditi baterije za pola miliona električnih automobila godišnje. ([energetika-net.hr](#))

Roganović postao sertifikovani koordinator za zaštitu kritične infrastrukture

EPCG u skladu sa programom pristupanja EU

Rajko
Roganović

Kolega *Rajko Roganović*, šef Službe za obezbjeđenje u EPCG, je na osnovu Zakona o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture uspješno završio obuku za dobijanje potrebnog sertifikata za koordinatora za kritičnu infrastrukturu.

Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture je donesen u skladu sa Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2018.-2020. godina. Crna Gora, kao kandidat za ulazak u EU, nastoji da prenese i ispuni standarde koji su predviđeni programom pristupanja EU iz oblasti zaštite infrastrukture u svoje nacionalno zakono-

давство, te na taj način i generalno ispuni sve zahtjevane standarde iz oblasti bezbjednosti i zaštite objekata svoje infrastrukture.

Zakonom su uređeni način određivanja kritične infrastrukture, njena zaštita i druga pitanja od važnosti za kritičnu infrastrukturu.

◀ *Određivanje kritične infrastrukture vrši se na osnovu sektorskih i međusektorskih kriterijuma, što je predviđeno i samim zakonom, kao i Uredbom o sektorskim kriterijumima za određivanje kritične infrastrukture, koju je doni-*

jela Vlada Crne Gore. U slučaju EPCG kritičnu infrastrukturu čini eventualni poremećaj u radu proizvodnih objekata ili prekid u snabdijevanju električnom energijom potrošača u Crnoj Gori, koji bi trajao duže od sedam dana. U kritičnu infrastrukturu dakle spadaju hidroelektrane instalisane snage veće od 200 MW (HE Perućica i HE Piva) i termoelektrane instalisane snage veće od 200 MW (TE Pljevlja) – kaže Roganović i pojašnjava:

◀ *Zaštita kritične infrastrukture će se vršiti primjenom fizičke i tehničke zaštite i drugih mjera, a sve na osnovu bezbjedonosnog plana koji je operator (EPCG)*

dužan da izradi za zaštitu svoje kritične infrastrukture koju koristi, odnosno kojom upravlja. Na izrađeni Plan bezbjednosti EPCG potrebnu saglasnost za njegovu upotrebu i dalju implementaciju dobija od strane nadležnog ministarstva. Sadržaj bezbjedonosnog plana

je propisan zakonom. Plan bezbjednosti je izrađen po donošenju podzakonskih i drugih akata od strane nadležnog ministarstva.

EPCG je već obavila određene aktivnosti, koje su predviđene samim zakonom i

uredbom, odredila koordinatorka kritične infrastrukture i dostavila podatke za svoju kritičnu infrastrukturu.

Dragana B. Mijušković

Velika odgovornost koordinatorka

EPCG je iz reda zaposlenih odredila koordinatorka kritične infrastrukture, Rajka Roganovića, koji će obavljati veoma važne zadatke i poslove u EPCG shodno Zakonu.

U skladu sa članom 19 Zakona poslovi koje obavlja koordinatorka su:

- prati propise i međunarodne ugovore iz oblasti zaštite kritične infrastrukture,
- pokreće postupke za izradu bezbjedonosnih planova,
- prati primjenu i reviziju bezbjedonosnih planova,
- posreduje između EPCG i ministarstva nadležnog za sektor energetike,
- sve druge poslove u skladu sa Zakonom.

EPCG podržala „Dane Akorda“

Svijet umjetnosti, dječijeg stvaralaštva i ljubavi

Dragan Knežević

Nikšić je moja velika ljubav; u njemu su se rodila moja djeca, tu sam završio škole, ostvario se kao umjetnik, kaže direktor KKC "Akord" Dragan Knežević za naš list. Srećan je, kaže, što su "Dani Akorda", zahvaljujući i EPCG, pokazali koliko je rada, života i ljubavi bilo utkano u tih 25 godina postojanja, ali i dugih 40 godina profesionalnog stvaralaštva. Imam svoj svijet umjetnosti, radim sa djecom i omladinom, koji su puni iskrenosti i dobrote. Taj moj svijet ne dam nikome, kaže Knežević

Punih 40 godina profesionalnog stvaralaštva, te 25 godina AKORD-a, zahvaljujući entuzijazmu i podrškom i naše Kompanije, obilježeno je, kroz "Dane Akorda", na jedan lijep i "gospodski" način-autorskom večeri, dvijema premijerama i insertima iz najpoznatijih predstava.

Kakvi su utisci?

"Dani Akorda 2022" su, i ove godine, protekli u prelijepom ali i usvećarskom ambijentu. Da, proslavio sam, a kako bi drugo nego radno, 40 godina umjetničkog stvaralaštva. Želio sam da na jednoj večeri spojim tri moje velike ljubavi: muziku, poeziju i teatar. I uspio sam u tome. Svoje impresije su rekli ljudi koji su zadovoljni otišli kućama.

Bio je to mozaik kompozicija sa moja dva muzička albuma i 7 spotova. Predstavio sam i dvije zbirke poezije, a na samom početku večeri posjetioci su mogli da vide inserte iz mojih najnagrađivanijih predstava.

Sve je to uobičajeno učešćem mojih gostiju: Plesnog kluba "Migado", Svetlane Stanišić, Luke Bajovića, Nikoline Orbović, Anđele Backović, Rade Dragančić i Rada Popovića.

Zadovoljan sam što sam uspio da ostvarim svoj mladalački san i sve to stavim na vinil i da svoje stvaralaštvo predstavim širokom auditorijumu.

A što se tiče drugog jubileja, 25 godina postojanja i rada Akorda, mislim da smo premijerama najnovijih predstava Akordovog dječijeg teatra "Slađanina bajka" i Omladinskog teatra "Narcotic blues" razgalili izbirljivu nikšićku publiku.

"Nikšić-Moj rođeni grad" je sublimirao godine Tvojih stihova, pjesme, scenarija za predstave, konačno dva cd muzike, za koju si našao vrijeme tek kada nas je korona "sve zatvorila". Da li se, uopšte, bolje stvara u izolaci-

ji i strahu? S druge strane, da li su te pjesme došle ipak u pravo vrijeme, kada se, ipak, neki računi svode?

Pa ne bih rekao da je tu bilo straha. Ja sam veliki radoholik i pauza zbog pandemije je usporila moj bioritam i dovela me u situaciju da se dosađujem, što se kod mene veoma rijetko dešavalo. Onda, na sreću, se pojavila potreba da sve ono što sam stvarao osamdesetih godina dvadesetog vijeka snimim i objedinim. Tako je sve počelo, uz veliku podršku moga prijatelja Rada Đurđevca, a kasnije i gotovo svih nikšićkih muzičara. Ostvario sam svoj san. Ostavio sam iza sebe vrijednu umjetnost.

Nikšić Tvoje mladosti i današnji, su dva svijeta. Da li je umjetnost najbolji način "zaštite" od poremećenih društvenih vrijednosti? Je li Nikšić baš bio za Tebe "rođeni"?

Bio sam mlad i željan života i stvaranja. Ta želja me ni do dan danas, na svu sreću, nije napustila. Vrijeme moje mladosti je doba kada nije bilo tolike zle krvi među ljudima, nezadovoljstva i senzacionalizma. Nimalo ne zavidim današnjim generacijama, njima je, iako imaju gotovo sve, mnogo teže u odnosu na nas koji smo poticali i skromnih radničkih porodica.

Nikšić je moja velika ljubav. U njemu su se rodila moja djeca, tu sam završio škole, ostvario se kao umjetnik. Ali... da li mi je grad vratio na pravi način, onoliko koliko sam zaslužio, e to je već stvar percepcije. Ja lično mislim da nije, ali dobro, možda je to tako i trebalo ili sam to tako zaslužio.

Srećan sam što je politika daleko od mene, što imam svoj svijet umjetnosti, što radim sa djecom i omladinom koji su puni iskrenosti i dobrote. Taj moj svijet ne dam nikome.

Djeca su u fokusu Tvog interesovanja i rada 25 godina...To su generacije "sklonjene sa ulice", to su mnogi uspješni pojedinci, to su dobri ljudi... Da li je to najvrjednija satisfakcija koju kao umjetnik možeš dobiti?

Akord je moje životno djelo! U tom periodu od dvije i po decenije pohranjeni

su svi uspjesi i neuspjesi (kojih je na svu sreću bilo jako malo), sva moguća dokazivanja i nerviranja zbog nerazumijevanja sredine, sve one neprospavane noći, putovanja, radosti i patnje.

Danas, nakon toliko vremena, osjećam samo ponos i sreću što su mnogi Akordovci, gdje god se okrenem, izrasli u časne pojedince i što me nijesu zaboravili. I da, u pravu ste, to je zaista jedina i prava satisfakcija.

Da stvaraš u nekoj drugoj sredini, sada bi bio period lagodnog i mirnog života i stvaranja. U Crnoj Gori je, nekako, "sve naopako". Zašto?

Odlično pitanje, koje mi do sada niko nije postavio! Nakon 25 godina uspješnog

U jednoj svojoj pjesmi ima stih: "Političari su nam ukrali šou" i to je zaista tako. Ali narod koji ne štiti i ne pomaže svoju kulturnu baštinu i ne zasluhuje bolje.

I tako, umjesto da sada lagodno stvaram(o) ja se moram prvenstveno boriti za svaki euro koji će pomoći da napravimo neko dobro umjetničko djelo.

Nakon premijere u Nikšićkom pozorištu, "Slađanina bajka" i "Narcotic blues" "kreću" u taj pozorišni život. Kakvi su planovi za te predstave, kakvi za nove projekte?

Mi smo, nakon premijere, već gostovali u Tivtu, Bijelom Polju, Baru i Budvi. Na jesen nas očekuje puno gostovanja po

Narcotic Blues scena

rada Akorda, barem smo zaslužili da imamo svoje prostorije. Međutim, i dan danas, mi smo podstanari, koji se žestoko bore za svoj opstanak.

Bez lažne skromnosti, umjetnik mog kalibra, bi barem vodeći ovakav Centar, imao sve uslove za rad. Ovako, bojim se, da je više onih koji bi željeli da nam "slome vrat" nego onih koji bi nam pomogli. Tužna slika naše stvarnosti. Ponosan sam što Akord nije bio nika-da finasijska mašina, već pravi kreativni bastion mladih Nikšićana.

svim gradovima Crne Gore. I naravno, novi projekti. Želje za stvaranjem imamo, a sa ovom djecom i omladinom, Akord nema šta da brine. Ono čemu se nadam je da će neko pomoći, kao što to radi EPCG i neki ostali subjekti, da bar, poslije 25 godina postojanja i žive umjetničke djelatnosti, Akord dobije svoj krov nad glavom. Sve bi tada bilo lakše!

Tatjana Knežević Perišić

*Slađanina
bajka scena*

Akord je moje životno djelo

U tom periodu, od dvije i po decenije, pohranjeni su svi uspjesi i neuspjesi (kojih je na svu sreću bilo jako malo), sva moguća dokazivanja i nerviranja zbog nerazumijevanja sredine, sve one neprospavane noći, putovanja, radosti i patnje. Ponosan sam i srećan što su mnogi Akordovci, gdje god se okrenem, izrasli u časne pojedince i što me nijesu zaboravili, kaže Dragan Knežević za naš list.

Za Nikšić, rođeni grad

KCC Akord je osnovala, prije 25 godina, grupa grupa entuzijasta iz Nikšića, sa ciljem poboljšanja kulturne scene grada. Hiljade djece je prošlo kroz ovaj klub; odigrano je stotine predstava, održano nebrojeno koncerata, osvojeno preko 160 nagrada...Tu su i brojne humanitarne akcije.

Počeli su sa muzičkom sekcijom, potom je KKC Akord imao tri dječija kluba - „Slatki akordi“ (sa muzičkom, manekenskom, plesnom i poetskom sekcijom), „Akordova plesna akademija“ (škola modernog i tradicionalnog plesa i folklor) i „Akordov dječiji teatar“, potom i „Akordovi“ teatari za mlade i odrasle.

Sa predstavama i priredbama, obišli su cijelu bivšu Jugoslaviju, a na svakom putovanju, uz nagrade, prezentovali su rodni Nikšić i Crnu Goru.

Osnivač i direktor Kulturno-kreativnog centra „Akord“ iz Nikšića, Dragan Knežević godinama se bavi teatrom i pedagoškim radom, a na 50. Festivalu dramskih amatera Crne Gore u Bijelom Polju, Knežević je dobio priznanje za doprinos dramskom amaterizmu u Crnoj Gori.

Prevashodno muzičar, Knežević je prošle godine objavio audio-video zbirku „Poezija prošlog vremena“ gdje, u prvom dijelu stihove govori on, a u drugom dijelu 17 njegovih prijatelja. U novoj zbirci, „Ja sam kralj“, stihove govori samo autor. Tu se nalazi 11 pjesama nastalih ove i prošle godine, a autor spota je Željko Milić i njegov Dream studio.

Dragan Knežević, nekadašnji „Prvi glas Nikšića“, na nagovor prijatelja Rada Đurđevca, Ljuba Stanišića i Željka Milovića, snima dva albuma „Osamdesete“ i „Osamdesete II“, na kojima su melodije koje je pjevao u grupama 'Ljubavna gerila', 'Tajna veza', 'Karlo V'... Jedina nova pjesma na albumu je upravo 'Nikšić moj rođeni grad'.

EPCG tradicionalno prijatelj Basket kampa Kolašin 2022

Sportsko okupljanje humanitarnog karaktera

Srećni i zadovoljni:
Mališani iz Bijele sa vaspitačem Željkom Barcem

Super je, puno je zabavno i lijepo mi je ovdje. Družimo se i učimo košarku, kaže zadovoljno trinaestogodišnji Miloš iz Bijele koji je, zahvaljujući donaciji EPCG, ove godine boravio na košarkaškom kampu u Kolašinu.

Zajedno sa njim prve košarkaške korake u živopisnoj turističkoj varošici na sjeveru naše zemlje, učilo je još osmoro njegovih drugara iz Doma za nezbrinutu djecu „Mladost“. Društvo im je pravio vaspitač Željko Barac, osvjedočeni humanista i dobrovoljni davalac krvi.

Željko kaže da su uslovi na kampu izuzetni, da je djeci pored košarkaških treninga omogućeno još zanimljivih i zabavnih sadržaja. Organizovala su se, kaže, razna takmičenja, obilazci prirodnih ljepota i turističkih lokacija kolašinske opštine. Iako su bili smješteni u apartmanima „Sejo“, na raspolaganju su im bili i svi sadržaji hotela „Bjanka“.

◀ *Mnogo su srećni i zadovoljni, ostala djeca, polaznici kampa, dobro su ih prihva-*

Naša kompanija i ove godine obezbijedila boravak mališana iz Doma za nezbrinutu djecu „Mladost“ iz Bijele u pratnji vaspitača na prestižnom međunarodnom košarkaškom kampu u Kolašinu, što je cijelom događaju dalo i snažan humanitarni karakter

tila, treniraju, druže se i igraju, plivaju na bazenu. Organizatori se zaista maksimalno trude, hrana je odlična i siguran sam da će ovoj djeci boravak u Kolašinu ostati cijeli život u lijepom sjećanju. Sklopiće brojna prijateljstva, a ko zna možda će neko od njih u budućnosti napraviti i neku ozbiljnu košarkašku priču, kaže Barac.

Naša kompanija već šestu godinu zaredom prijatelj je košarkaškog kampa u Kolašinu, tako što pokriva troškove učešća mališana iz Doma „Mladost“ iz Bijele i njihovih vaspitača, što cijelom događaju, pored sportskog, daje i snažan humanitarni karakter.

Organizatori Međunarodnog košarkaškog kampa u Kolašinu, su poznati crnogorski košarkaši, Vlado Šćepanović i Savo Đikanović.

Kamp je namijenjen djevojčicama i dječacima uzrasta od 9 do 17 godina, a prepoznatljiv je po izuzetnom druženju i zabavi te kvalitetnom stručnom i pedagoškom radu.

Proslavljeni košarkaški reprezentativac i jedan od organizatora Kampa Vlado Šćepanović ističe da su prezadovoljni ovogodišnjim okupljanjem u Kolašinu koje bilježi najveće interesovanje do sada, što je, bez sumnje, kaže Vlado, potvrda velikog kvaliteta koji prepoznaju i roditelji i djeca, ali i brojni prijatelji i sponzori, među kojima je i Elektroprivreda Crne Gore.

Mitar Vučković

◀ Veoma mi je drago što se Elektroprivreda uključila u organizaciju ovog kampa na jedan mnogo lijep i human način sa djecom iz Biješe, što ovom događaju daje posebnu draž i dodatnu vrijednost, jer pored sportske, upravo ta humanitarna crta čini da ovo postane ozbiljna društveno korisna priča koja treba da bude prisutna ne samo u sportu nego i na svim ostalim poljima, istakao je Šćepanović.

Na osmom po redu košarkaškom kampu u Kolašinu, od 26. juna do 08. jula ove godine, u okviru dvije smjene, nove poteze i tajne košarkaške igre, otkrivalo je 230 mališana, uglavnom, iz zemlje i regiona. Organizatori navode da bi ih bilo i znatno više da su dozvolili smještajni i drugi infrastrukturni kapaciteti u gradu na obali Tare.

Ozarena lica učesnika:
Grupna fotografija sa ovogodišnjeg, osmog po redu, okupljanja u Kolašinu

Šćepanović:

Veoma mi je drago što se Elektroprivreda uključila u organizaciju ovog kampa na jedan mnogo lijep i human način sa djecom iz Biješe, što ovom događaju daje posebnu draž i dodatnu vrijednost

Zahvalnost organizatora:
Milica Abramović i Vlado Šćepanović

EPCG tradicionalni prijatelj Basket kampa u Kolašinu:
Milica Abramović, Vlado Šćepanović i Mitar Vučković

Barac:

Mnogo su srećni i zadovoljni, ostala djeca - polaznici kampa dobro su ih prihvatila, treniraju, druže se i igraju, plivaju na bazenu. Organizatori se zaista maksimalno trude, hrana je odlična i siguran sam da će ovoj djeci boravak u Kolašinu ostati cijeli život u lijepom sjećanju

Montenegro Business run 2022.

Zapaženo učešće ekipe EPCG

Ekipa EPCG

Na manifestaciji Montenegro business run 2022, održanoj 16.06.2022 godine svoje učešće uzela je i ekipa iz naše firme. Ova manifestacija je prije svega poslovni događaj, trka koja okuplja zaposlene i kompanije te ih kroz timsku trku na pet kilometara podstiče na druženje, razvijanje timskog duha i fizičku aktivnost. Ovaj događaj, označen kao najmasovniji team building u Crnoj Gori, doprinosi jačanju brenda preduzeća timova učesnika, odnosno boljoj

povezanosti među zaposlenima.

Ove godine je postavljen rekord u prijavljenim učesnicima – 1288 takmičara iz 108 kompanija. EPCG su predstavljali naše kolege Tamara Bojičić, Ivana Glomazić, Arsenije Maliković, Dejan Damjanović, Anton Radonić, Ilija Perosević i Oliver Kovačević.

Iako rezultat nije bio u prvom planu, naša ekipa zauzela je 15. mjesto u ekip-

noj konkurenciji.

Na sledećim ovakvim manifestacijama očekujemo da naša ekipa bude još brojnija, a u planu je i pokretanje inicijative za formiranje Atletskog kluba EPCG koji bi na pravi način predstavljao našu kompaniju.

Dragana B.Mijušković

Regionalni teniski turnir - biznis liga

Olga Radović prva u dublu

Pod pokroviteljstvom Triglav grupe Lovćen osiguranje, nedavno je u Podgorici održan Regionalni teniski turnir - biznis liga. Ovo takmičenje je imalo pored društveno-sportske dimezije, djelimično i poslovni karakter, jer na njemu učestvuju uglavnom ljudi iz svijeta biznisa. Naša koleginja Olga Radović osvojila je prvo mjesto na takmičenju u dublu i na taj način izborila učešće na prestižnom teniskom takmičenju ovog tipa, koje se svake godine održava u Umagu. Ovaj turnir biće održan u posljednjoj sedmici jula mjeseca.

Olga Radović će svojom prepoznatljivom energijom i sportskim duhom ponosno predstavljati našu kompaniju.

Inače, od 1 avgusta, Olga Radović napušta Elektroprivredu poslije 8 godina rada i prelazi u kompaniju Luštica Bay.

◀ *Ponosna sam što sam bila dio najveće i najbolje crnogorske kompanije u kojoj sam puno naučila, upoznala divne ljude i saradnike i, vjerujem, doprinijela njenom napretku. Elektroprivredi i svim zaposlenim želim puno sreće i uspjeha u budućem radu - kaže Olga za list Elektroprivredu.*

Miodrag Vuković

Olga Radović

Član ŠK Elektroprivreda Luka Drašković postao šahovski velemajstor

Neraskidiva veza sa igrom na 64 polja

Luka Drašković

Crnogorski šahovski reprezentativac i član nikšićke Elektroprivrede, internacionalni majstor Luka Drašković postao je prvi velemajstor od obnavljanja nezavisnosti Crne Gore.

Drašković je osvojio treći bal, prešao granicu od 2.500 rejting poena, pa je na taj način postao velemajstor, prvi nakon 17 godina.

Drašković je treću normu osvojio na velemajstorskom turniru koji je igran na Cetinju, gdje je u devet kola ostvario četiri pobjede i pet remija i sa šest poena bio najbolji na turniru.

Od kada igrate za ŠK Elektroprivreda i šta Vas je motivisalo da budete dio tog kluba?

Za Elektroprivredu sam prvi put nastupio 2016. i bio je to dobar rezultat naseg kluba. Bili smo na diobi prvog mjesta, ali nakon dodatnih kriterijuma ipak drugi, iza Budućnosti. Nakon toga smo uglavnom bili u najbolja tri ali nismo uspjevali do prvog mjesta. Prošle godine nakon poraza u početnom kolu maltene smo bili otpisani, meč po meč vraćali smo se i posle svih pobjeda do kraja ipak smo dočekali te zlatne medalje. Vjetar u leđa nas je pogurao i do osvajanja kupa ove godine u Herceg Novom, dok ćemo priliku da branimo trofej lige imati već od 9.g jula na Cetinju.

Ljudi koji su u klubu i taj prijateljski odnos koji svi imamo i održavamo, timski duh koji čuvamo tokom nastupa a pogotovo u težim momentima, sve to je presudilo da dođem i ostanem svih ovih godina u nadi da će klub da se razvija i da stvara nove mlade igrače kako bi bili što konkurentiji u godinama koje dolaze.

Koliko je bilo teško spremiti se za ovaj posljednji turnir na Cetinju, gdje ste postali prvi velemajstor u Crnoj Gori od 2006. godine?

Ove godine sam odigrao pozamašan broj partija (za moje standarde), 59, tako da pripreme su tu konstantno između i tokom turnira. Ne mogu reći da sam

nešto posebno spremao ovaj posljednji turnir što sam odigrao, osjećao sam da je forma tu i trudim sam se da je održavam. Nisam ništa posebno očekivao od turnira, a potajno sam se nadao da bih mogao nešto više da pokušam. Dobar start mi je mnogo značio, kasnije sam odradio što je do mene i ovog puta je to bilo dovoljno za normu i prelazak te granice od 2500.

Kažu, da mladi često žele da isprobaju sve što mogu u životu, pa tako nerijetko menjaju sportove i hobije. Šta je Vas zadržalo u šahu?

Da, to je teško objasniti, obzirom da sam kao mlađi dosta vremena provodio na terenima za fudbal, košarku, tenis itd. Čak i nakon osvajanja titule nisam nešto bio raspoložen za slavlje već sam pošao na stoni tenis haha. I danas kada god mogu koristim priliku za fizičku aktivnost, mislim da mi to pomaže posebno u dugim partijama.

Da se vratim na pitanje, moguće da su početni uspjesi i česta putovanja presudili. Ta neka mogućnost da u partijama istražujete, borite se do kraja, sloboda da kreirate u svakom trenutku iako ste naizgled ograničeni sa 64 polja. Šah nosi puno emocija, posebno u nekom mlađem dobu kad se razvijate kao igrač. Partije su gotovo uvijek dugotrajne i zahtjevne, javljaju se razne misli i tokom partija, čak i satima, danima i mjesecima posle razmišljate o nekim potezima. Ipak, kod mene su odlučile te pozitivne strane. Nešto kasnije sam počeo da shvatam značaj šaha u mom životu i sada je to već neraskidiva veza.

Odakle crpate motivaciju da se posvetite šahu toliko koliko je potrebno da bi se postigli svi ovi uspjesi?

Prosto volim da igram, dođu momenti zasićenja nekad ali da to traje duže vrijeme, mislim da je nemoguće. Ne razmišljam puno o drugim stvarima, gledam da postavim neke ciljeve i idem ka tome. Šah traži ogroman rad, tehnologija je unaprijedila igru i da bi bili u koraku sa vremenom i svjetskim trendovima, morate često unositi nove informacije i poboljšavati način razmišljanja u različitim tipovima pozicija.

Recimo da me motivišu često neki kreativni igrači iz svjetskog vrha ili našeg okruženja, partijama koje mi izgledaju nekad tako da pomislim, "pa mogao bih i ja ovako" haha. Nekad vas može motivisati jedan lijep potez ili kombinacija koju vidite na nekoj mreži ili u knjizi onako u prolazu, pa to bude dovoljno da sjednete tog dana i odradite trening.

Kada se približavaju značajni turniri Vaši treninzi su sigurno intenzivniji. Kako uspijevate da uskladite privatne obaveze i treninge?

Nemam neka određena pravila kojih se držim. Napravim pred turnir okvirni plan, šta bi bilo dobro odraditi, koji su prioriteti i radim kako osjetim u momentu. Možda to i nije skroz ispravno, ali ne želim da forsiram treninge previše ako osjećam da bi mi dobro došao odmor, neka druga aktivnost ili šta god. Posvećujem vrijeme pripremi partija, na samom turniru, analizirajući protivnike, stil igre itd.

Kako ste rekli, što sam stariji obaveze mimo šaha su u porastu, ali nekako uspijevam da iskontrolišem vrijeme. Vjerujem će biti sve teže uskladiti, ali volim izazove i za sada mi to ne pravi problem.

Koji šahisti Vas inspirišu?

Veliki je broj njih u istoriji od čijih partija sam dosta učio. Posebno sam volio da studiram Aljehina, Fišera, Gligorića. Taljeve ljepotice su neizostavan dio svakog rada. Trenutno najviše volim da gledam Karuanu, Raporta, naravno i svjetskog šampiona Magnusa Karlsena kod kojeg sve izgleda tako harmonično i jednostavno.

Dragana B.Mijušković

Prizrenu ću se ponovo vratiti

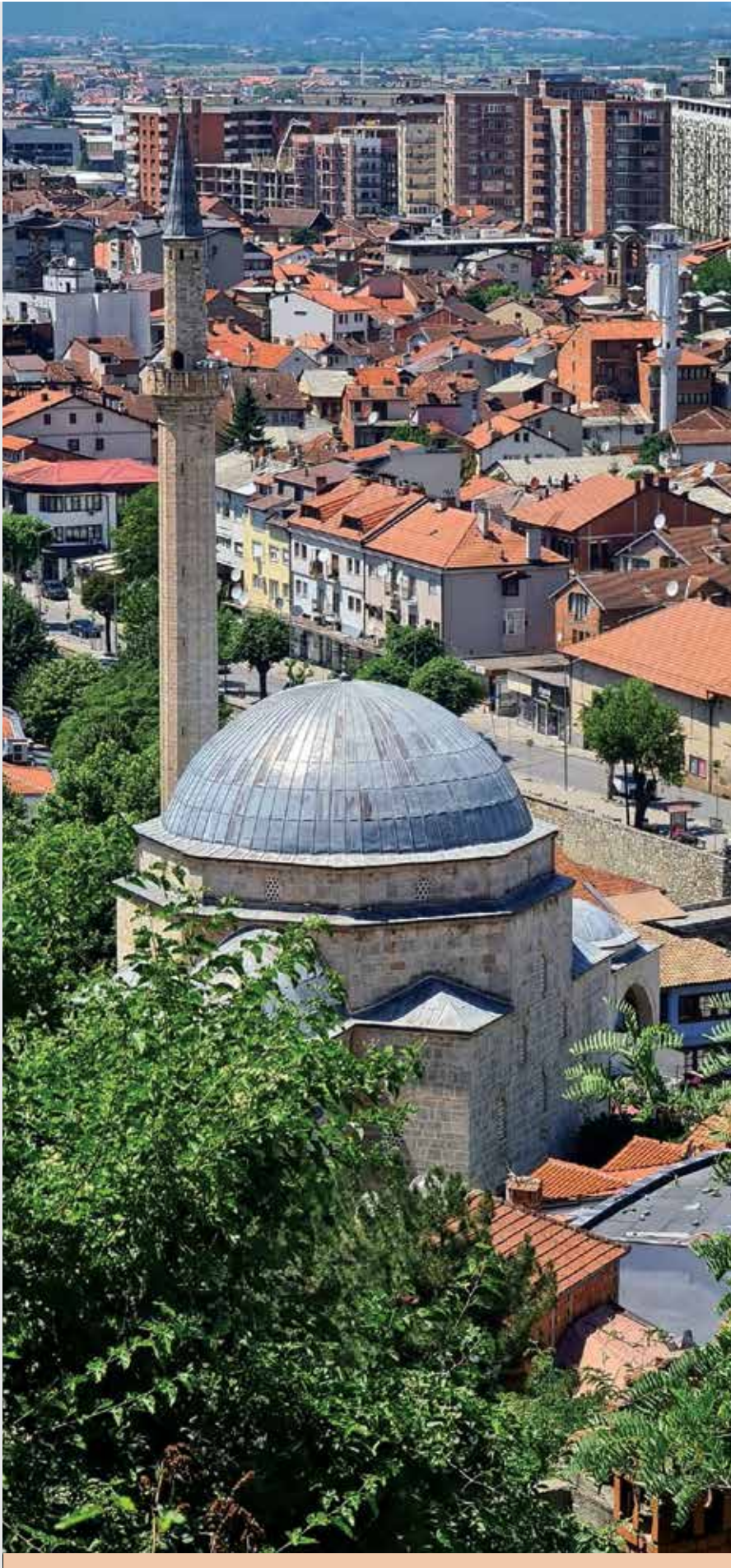
Prizren

Andrija Kasom

Znajući moje afinitete prema starim gradovima, odavno su mi sugerisali da Prizren moram posjetiti. Preporuke sam uzimao sa rezervom, nijednog trenutka ne očekujući da je ovaj grad biser koji sija punim sjajem. Nakon Sarajeva, Konjica, Jablanice, Mostara i Dubrovnika, koje prvo obiđoh, iz čista mira, uz ispijanje prve jutarnje kafe, donesoh odluku da krenem ka Prizrenu. I nijesam pogriješio. Prizren me je osvojio, osvojili su me ljubazni i predosretljivi ljudi, spremni da vam u svakom trenutku izađu u susret i daju i preporuke i sve tražene informacije. Osvojio me je Šadrvan, tvrđava Kalaja, Crkva Bogorodica Ljeviška, uvrštena na listu svjetske baštine UNESCO, Saborni hram Svetog đorđa, Sinan pašina džamija, Katedrala Gospe od Neprestane Pomoći, stari Kameni most iz XVI vijeka... Osvojile su me uski, mali sokaci, koji se poput lavirinta pružaju starim centralnim dijelom grada, puni kafiterija, restorana, suvenirnica...i bezbroj inostranih turista koji su poput mene došli u otkrivanje ovog grada čudesne ljepote, u kojem se na najbolji mogući način spaja istok i zapad

Od Cetinja do Prizrena je 286 km, ako se krene preko Albanije. Ja sam krenuo tim putem u ranim jutarnjim satima, sa željom da izbjegnem vreline koje su vladale krajem juna. Dolaskom na početak auto-puta koji vodi ka Tirani, na drugom izlazu sam izašao i uputio se ka Kukesu, u tom pravcu treba ići. Magistralni put me je vodio nekih 10 do 15 kilometara, a onda je nastupio auto-put sa po tri trake i sa jedne i druge strane. Put izuzetno lagan za vožnju, prolazi kroz prelijepu planinske predjele, da čovjek ne zna đe bi prije pogledao, iako je morao pratiti put ispred sebe. Kako mi se nije žurilo, po prvi put sam vozio i manje od dozvoljene brzine, dosta čudno za mene, želio sam upiti svaki predio, svaki pređeni most, lijepa odmarališta pored puta. U mnogima sam svratio, kad sam se dohvatio planina vjerovao sam da sam izbjegao vrućine. Na ovom dijelu puta me je iznenadio tunel dužine 5600 metara, nikada nijesam prolazio

tako dugim tunelom. Sve u svemu, izuzetan auto-put i cijena od 5 eura nijednog trenutka nije visoka, može se platiti i karticom.

Na granici sa Kosovom brzo sam prošao i ostalo mi je nekih 25 kilometara do Prizrena, isto auto-putem, vodi sve do Prištine.

Smještajući se u Hotel Perla, koji sam rezervisao putem booking.com, obično rezervacije uradim putem njega, recenzije gostiju za mene imaju presudnu ulogu u odabiranju smještaja, sa ruksakom na leđa, foto aparatom u rukama, pokupio sam dodatne informacije od izuzetno ljubazne recepcionerke. Uvijek je dobro pitati, iako se za svako putovanje pripremam podacima sa interneta, uvijek postoji nešto što se ne može naći na internetu. I krenula je moja avan-

tura. Od hotela je sve blizu, hotel se nalazio na 200 metara od Šadrovana i Kamenog mosta, pored rijeke Bistrice i glavnog puta koji prolazi gradom. Odlična lokacija.

Sa terase hotelske sobe, u oko mi je „upala“ stara tvrđava Kalaja koja se izdizala iznad grada, i odmah sam donio odluku da će to biti moja prva lokacija obilaska. Do Kalaje vodi stara kamena staza, uzbrdicom. Moja je greška bila što sam krenuo odmah po dolasku, kada je Sunce žestoko peklo, ali kada sam krenuo nije bilo odustajanja. Uzbrdica i vrućina su mi „uzimale dušu“, svako malo sam morao zastajati koristeći hladovinu. No, izdržalo se, i dolaskom na Kalaju bio sam osvojen, prvo pogledom koji se pružao na grad, onda izuzetno sređenom Kalajom, Muzejem u kojem se mogu videti eksponati koji pričaju prelijepu priču ovih prostora od iskona. Kalaju preporučujem svima za posjetiti, ulaz je slobodan.

Dugo sam ostao na Kalaji, zavirivao sam u svaki ćošak, i pored vreline dana, velika je posjećenost, a dok sam se penjao ka njoj mislio sam da ću biti jedini u ovom dobu dana.

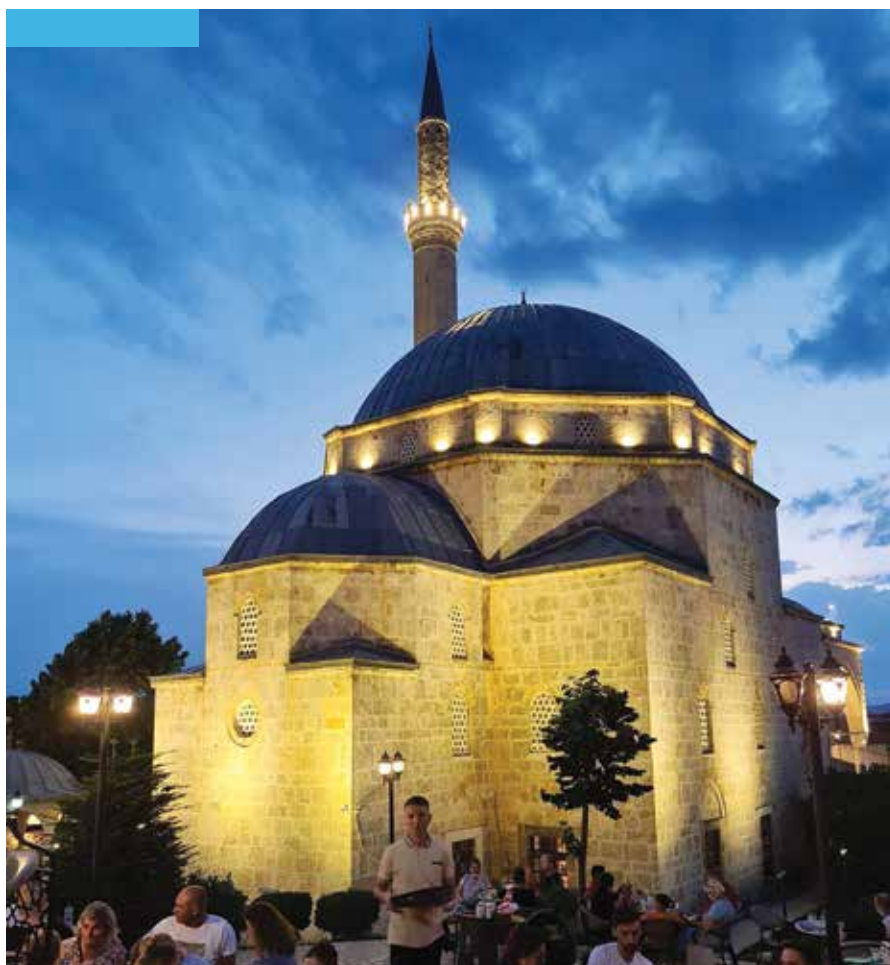
Dan je već uveliko gazio, došlo je vrijeme da se nešto prezalogaji. Uputio sam se ka restoranu „Te Syla 1967“, po preporuci recepcionerke, ovo je najbolji i jedan od najstarijih restorana u kojem možete naći samo tradicionalna jela ćevape i ćufte. Za prvi put naručio sam ćevape, drugi put ćufte i potvrdio recepcionerkinu preporuku. Ćevapi, kao ni ćufte, kvalitetom nijesu zaostajali od sarajevskih ćevapa „Kod Želja“, a ćufte su nadmašile i jedno i drugo. Cijena velikih porcija 4,50 €, coca-cola, kao i kafa po 1 €. U Prizrenu, nezavisno će ćete sjesti, sve cijene su ujednačene, veoma prihvatljive.

Kako me ne drži mjesto, nakon bogatog objeda, koji je i za najgladnijeg dovoljan, morao sam nastaviti dalje. Krenuo sam u obilazak sakralnih objekata, svi su smješteni u neposrednoj blizini, skoro jedan pored drugog. Obišao sam Sinan Pašinu džamiju, Katedralu Gospe od Neprestane Pomoći, pored Crkve Bogorodice Ljeviške, Sabornog hrama Svetog Đorđa mogao sam samo proći. U džamiji i katedrali moglo se ući, moglo se fotografisati, kako unutra, tako i spolja, dok za ulazak u pojedine crkve bila mi je potrebna najava, kao i

zabranjeno fotografisanje. Sa ovim sam se prvi put susreo u dugom iskustvu putovanja. Vjerujem da sam ostao uskraćen za mnoge lijepe snimke, pravila sam poštovao.

Ulične svetiljke su počele da se pale, ovaj dio grada polako je počeo da dobija novu, prelijepu sliku, atmosferu... Nakon kratkog boravka u hotelu, trebalo se istuširati, zbog vreline dana bio sam milion puta okupan znojem, krenuo sam u noćni život. Grad je počeo da poprima savim drugu dimenziju. Prepune terase, samo ako imate sreće sjesti ćete za nekim stolom pored obale rijeke Bistrice, koja svojim laganim tokom, čudesnim žuborenjem, pomalo će vas rashladiti. Nema glasne muzike, sve je uklopljeno tako da svakom gostu bilo kojeg objekta donosi posebno zadovoljstvo boravka. To mi je pasovalo. Kafeterije i restorani rade do ponoći, kada grad polako počinje da se predaje snu.

Iako odlukom odlaska u Prizren, u glavi nijednog trenutka nijesam imao misli o prijatnosti ove putošestvije, prijatno sam se iznenadio, tri dana boravka su prošla ko jedan tren. Prizrenu ću se ponovo vratiti, vratit ću se prijatnim ljudima, Šadrovanu i uskim sokacima.

” Budi u toku - budi u igri “

VIVAX BS-90
ZVUČNIK

X3

TP LINK HA100
ZVUČNIK

TRUST EAZE
BLUETOOTH SLUSALICE

**TIGERNU
T-B3032A**
TORBA

X2

**MS INDUSTRIAL
AGON D300**
TORBA

X3

**GENIUS
HS-M505X**
SLUŠALICE

X6

**MS INDUSTRIAL
S500** POWERBANK

X2

**XIAOMI
MI BOX S**
ANDROID BOX

83. KOLO NAGRADNE IGRE

epcg

” Budi u toku - budi u igri “

Nagradno pitanje:

GDJE JE NEDAVNO OTVORENA
NOVA POSLOVNICA FC SNABDIJEVANJE?

Pravila

Pravo učesća u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG koji tačno odgovore na pitanje i pošalju kupon sa odgovorom i ličnim podacima. Svaki zaposleni može poslati samo jedan kupon. Svi koji pošalju dva ili više kupona, kao i oni koji pogrešno odgovore na pitanje, biće diskvalifikovani. Nagradnu igru priređuje Sektor za korporativne komunikacije, te zaposleni u njemu ne mogu učestvovati. Kupone je potrebno poslati najkasnije do 28. januara na adresu EPCG, Sektor za korporativne komunikacije, Vuka Karadžića 2, Nikšić, sa naznakom „za nagradnu igru“, ili ubaciti u za to predviđene kutije.

Dobitnici će biti kontaktirani po izvlačenju, a njihova imena objavljena u narednom broju lista Elektroprivreda.

Komisija za izvlačenje:

Dragana B.Mijušković (Sektor za korporativne komunikacije)
Miodrag Vuković (Sektor za korporativne komunikacije)

Dobitnici 82. kola:

FLORALAND Roštilj 53x27x83cm sa točkicama sivo-crni 2 kom
Radomir Radonjić (HE Piva)
Nataša Pavićević (Direkcija)

LUXFORM Solarna svjetiljka St. Tropez 120x120x420mm 1xLed 5lm Luxform 5 kom
Branislav Pantović (HE Piva)
Ognjen Vučinić (Direkcija za IMS)
Lidija Ščekić (OJ Budva)
Žarko Drašković (Direkcija)
Draško Pavlović (TE Pljevlja)

BIACCHI GIANFRANCO Suncobran fi 3x2.4m 2 kom
Filip Bigović (FC Snabdijevanje)
Biljana Madžarević (HE Piva)

KROKODIL&COMPANY Ručni frižider Antartica 32l plavi 3 kom
Ilija Terzić (TE Pljevlja)
Danilo Nikolić (OJ Budva)
Krunoslav Đajić (HE Piva)

GIOSTYLE Set termo torbi Fiesta 24l+7l sort 2/1 Gio Style 4 kom
Žana Milačić (Direkcija)
Sandra Radulović(GFD)
Ljiljana Bijelović (FC Snabdijevanje)
Luka Bulatović (HE Perućica)

GIOSTYLE Termo ruksak Active 10 111 plavi-fluorescentno zeleni Gio Style 2 kom
Miladin Kecojević (HE Piva)
Sonja Popović (Direkcija)

ALLRIDE Patosnice za auto univerzalne 4/1 tepih/pvc crne 2 kom
Predrag Čalasan (SOLAR)
Vladimir S. Nikčević (CFO)

Ime i prezime: _____

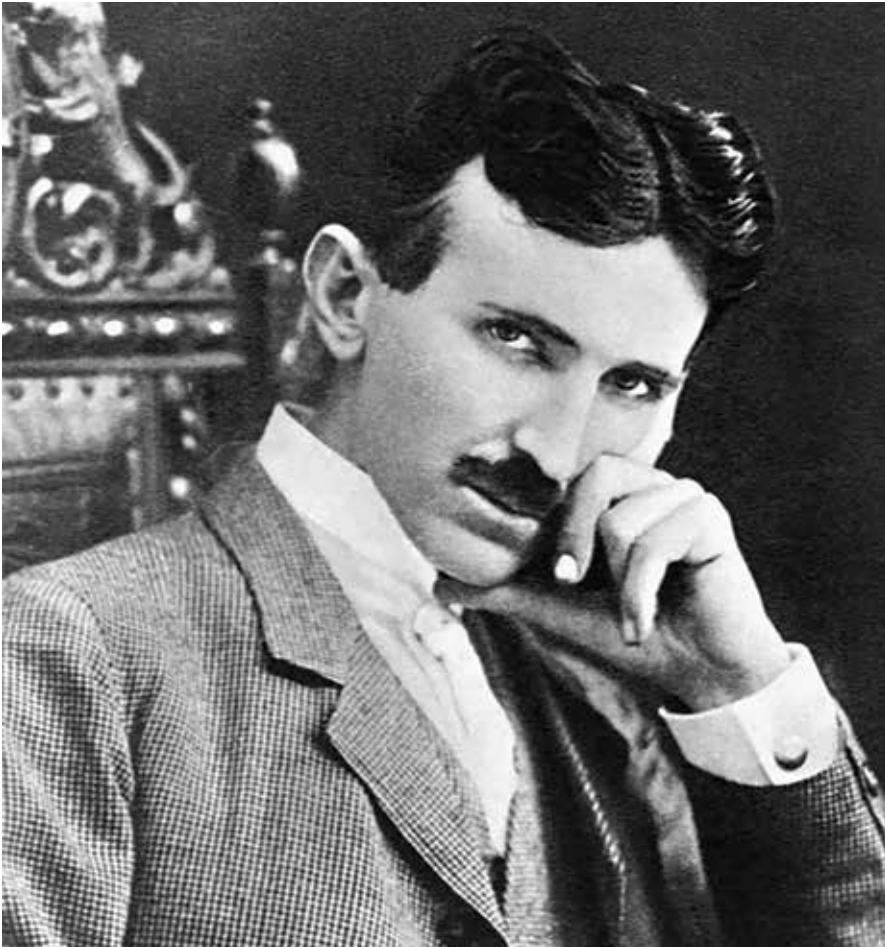
Poslovna jedinica: _____

Broj telefona: _____

e-mail: _____

Odgovor: _____

Nikola
Tesla

Kao student stalno je obilazio biblioteke, tražio u njima razne knjige, čitao ih i tako nadograđivao svoje znanje. Bio je neobično istrajan u čitanju svakog djela koje bi počeo da čita. Događalo se da neko djelo ne probudi Teslino interesovanje ni nakon dvadesetak-tridesetak pročitanih stranica. Ali on ne bi odustajao od toga da djelo pročita. Tako je jednom počeo da čita djela francuskog pisca Voltera. Videvši da ih ima mnogo, Tesla se prosto zaprepastio. Prema njegovim riječima, ovaj slavni Francuz napisao je stotinu velikih knjiga, pijući dnevno po sedamdeset i dve šoljice crne kafe. Navikao na to da svaki posao izvede do kraja, Tesla je, kad je već započeo da čita Volterova djela, pročitao sve knjige ovog pisca, od prve do posljednje. Ali, iako je Volter čuveni pisac, Tesli se ovo čitanje nije naročito svidjelo. Kad je završio sa čitanjem, laknulo mu je i tada je sa zadovoljstvom rekao sam sebi: "Nikad više!"

Mudre misli

tanja.nikcevic@epcg.com

Svako želi biti neko, niko ne želi raditi na tome.

Johann Wolfgang Goethe

Nemojte pokušavati biti samo uspješna osoba nego i osoba od vrijednosti.

Albert Einstein

Kada zaposlite ljude koji su pametniji od vas, dokazali ste da ste pametniji od njih.

R. H. Grant

Koncentrišite se na to gdje želite stići, a ne gdje ste bili.

J.M. Templeton

Ne planirati je isto kao i planirati neuspjeh!

Narodna poslovice

Razmišljajte kao čovjek od akcije, djelujte kao čovjek od misli.

Henry Bergson

Čovjek koji ne griješi, obično ništa i ne radi.

Philips

Ja to ne mogu – nikada ništa nije postiglo. Pokušaću – stvara čuda.

George P. Burnham

Svako može da drži kormilo kada je more mirno.

Publilius Sirius

Pobjeda ima stotinu očeva, poraz je siročje.

Galeazzo Ciano

Cilj nije ništa, kretanje je sve.

Leonard Bernstein

Kapital je suviše skup da bi se povjerio neznalicama.

Anonymous

